

Studie naučné stezky „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem”

Eva Richterová

Bakalářská práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická

akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva RICHTEROVÁ**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Téma práce: **Naučná stezka "Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem"**

Zásady pro vypracování:

1. Prostudujte všechnu dostupnou literaturu o místních bájích a pověstech.
2. Zpracujte SWOT analýzu o potřebě naučné stezky v dané lokalitě.
3. Prozkoumejte mapu v místech potenciální naučné stezky.
4. Navrhněte a zakreslete naučnou stezku do mapového podkladu.
5. Vypracujte novou mapu jako další prvek doprovodné turistické infrastruktury.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

[1] MÜLLER, F. Luhačovicko – místní a pomístní jména v dějinách a pověstech. III. Svazek, Zlín: Graso CZ, a. s., 2004. ISBN 80-85948-55-9.

[2] MÜLLER, F. Báje a pověsti z kraje mezi Starým a Novým Světlovem. 1. vyd. Gottwaldov: Grafia, n. p., Brno, 1968. Bez ISBN.

[3] MÜLLER, F. Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem 1. 1. vyd. Gottwaldov: Grafia, n. p., Brno, 1968. Bez ISBN.

[4] MÜLLER, F. Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem 2. 1. vyd. Gottwaldov: Grafia, n. p., Brno, 1968. Bez ISBN.

[5] MORESPOL, s. r. o., GISarch studio, s. r. o., REGION 2000 plus, o. p. s. Studie rozvoje cykloturistiky v mikroregionu Luhačovské Zálesí – návrh cyklotrasy mikroregionu. 2002. Bez ISBN.

[6] ARC Mikulov, s. r. o. Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu města Luhačovice ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu TO Zlínsko. 2006. Bez ISBN.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Olga Tkáčová**
EXT

Datum zadání bakalářské práce: **5. října 2007**

Termín odevzdání bakalářské práce: **7. prosince 2007**

Ve Zlíně dne 2. listopadu 2007

Ing. Alena Dofková
▼ zast. děkan

Ing. Hana Šedová, Ph.D.
▼ zast. ředitel ústavu

ABSTRAKT

Zpracováním studie naučné stezky „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“ a její následnou realizací si klade obec Pozlovice společně s okolními obcemi, sdruženými v mikroregionu Luhačovské Zálesí, za cíl zvýšit návštěvnost a atraktivitu obcí. Účelem studie je nabídnout návštěvníkům území větší povědomí o přírodních a historických památkách, které se nacházejí nejen na katastru obce Pozlovice, ale i v katastrech přilehlých obcí. Na základě zjištěných informací byl zpracován návrh naučné stezky včetně informačních bodů, které budou zaneseny do mapového podkladu a tak vytvořen další prvek doprovodné turistické infrastruktury obce Pozlovice.

Klíčová slova:

Naučná stezka, obec Pozlovice, Obecní úřad Pozlovice, lázně Luhačovice, Mikroregion Luhačovské Zálesí, cestovní ruch, báje a pověsti, turistické značení.

ABSTRACT

Municipal office of Pozlovice has set the aim to improve a visit rate and attraction of the municipality Pozlovice by working up a study of nature trail called „Folk tales and fable from the area around Starý Světlov Castle“ and its following realization. The main purpose of this study is offer to the village-goers a better awareness about a natural and historical monumetns, what are situated in an area of Pozlovice and neighbouring territories. Based on the following information was worked out a proposal of the nature trail, including a individual routes. This proposal will be introduced into a map folder and it will be a new item of attendant and supporting tourist infrastructure for the municipality of Pozlovice.

Keywords:

Nature trail, municipality Pozlovice, Municipal office of Pozlovice, spa Luhačovice, Mikroregion Luhačovské Zálesí, tourism, folk tales and fable, tourist marking.

Ráda bych poděkovala své vedoucí práce Ing. Olze Tkáčové za poskytnuté informace a podklady, za její přístup, ochotu, nápady a připomínky, které mi věnovala během zpracování bakalářské práce.

Děkuji také RNDr. Oldřichu Hájkovi za pomoc a cenné rady při mé práci.

A nakonec chci poděkovat celému kolektivu zaměstnanců OÚ Pozlovice za trpělivost a velmi vstřícný přístup.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ANALÝZA SITUACE	11
1.1 MARKETINGOVÝ MIX.....	11
1.2 ANALÝZA SWOT.....	13
2 SEGMENTACE	15
2.1 CÍLOVÉ SKUPINY	15
3 CESTOVNÍ RUCH	17
3.1 TURISTIKA	18
3.1.1 Turistická značka.....	18
3.1.2 Turistické značení	19
3.1.3 Klub českých turistů.....	19
3.1.3.1 Časopis Turista	20
3.2 NAUČNÁ STEZKA	20
3.2.1 Mapa.....	21
4 ZPŮSOBY FINANCOVÁNÍ NAUČNÉ STEZKY	23
4.1 OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	23
4.2 PODPORA OBNOVY VENKOVA	24
II ANALYTICKÁ ČÁST	26
5 CHARAKTERISTIKA VYMEZENÉHO ÚZEMÍ	27
5.1 OBEC POZLOVICE	28
5.1.1 Obecní úřad Pozlovice	29
5.2 LÁZNĚ LUHAČOVICE	30
5.2.1 Řetechov.....	31
5.3 OBEC PODHRADÍ	31
5.4 OBEC PROVODOV	33
5.5 OBEC LUDKOVICE	34
5.6 OBEC HORNÍ LHOTA.....	34
6 STUDIE NAUČNÉ STEZKY	35
6.1 ANALÝZA SITUACE	35
6.1.1 Marketingový mix	36
6.1.2 Analýza SWOT	38
6.2 CÍLOVÉ SKUPINY	42
6.3 AKTIVITY A SLUŽBY DOSTUPNÉ PRO NÁVŠTĚVNÍKY NS.....	43
6.3.1 Ubytovací služby	43
6.3.2 Stravovací služby	45

6.3.3	Doprava	47
6.3.4	Informační služby	48
6.4	NÁVRH NAUČNÉ STEZKY „BÁJE A POVĚSTI Z KRAJE POD STARÝM SVĚTLOVEM“	50
6.5	NÁVRH TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ	55
6.6	NÁVRH ŘEŠENÍ A UMÍSTĚNÍ ODPOČÍVADEL	56
6.7	ZPŮSOBY FINANCOVÁNÍ NAUČNÉ STEZKY	58
6.8	OČEKÁVANÉ DOPADY	60
	ZÁVĚR	61
	RESUME	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK	69
	SEZNAM PŘÍLOH	70

ÚVOD

Téma zabývající se studií naučné stezky mně bylo navrženo paní starostkou obce Pozlovice, neboť o záměru vybudovat naučnou stezku v této obci a okolí uvažovala již delší dobu. Jako obyvatelka Pozlovic jsem téma přijala s potěšením, neboť mně umožnilo se více seznámit s okolím. Obec Pozlovice se nachází v těsné blízkosti lázeňského města Luhačovice a je tedy součástí Mikroregionu Luhačovské Zálesí, který má v současnosti 21 členů. Tento mikroregion se postupně stal územím lázeňství a rekreace, proto hlavní priorita spočívá v přilákání dalších turistů a tím rozvíjení cestovního ruchu.

Lázně Luhačovice a obec Pozlovice vynikají krásnou přírodou a čistým ovzduším, proto vycházky do přírody jsou vyhledávaným cílem všech návštěvníků. V oblasti je značeno mnoho turistických cest, které jsou však spíše soustředěny na území města Luhačovice. Proto se obec Pozlovice společně s okolními obcemi rozhodla obohatit tyto trasy o jejich území formou naučné stezky. Ta by měla propojit historicky či přírodně zajímavé objekty na vymezeném území.

Cílem této studie je tedy pozvednutí velkého potenciálu obce Pozlovice a okolí v oblasti cestovního ruchu s využitím atraktivních turistických cílů (lázně Luhačovice, obce Provodov, Podhradí, Horní Lhota, Ludkovice, zříceniny hradů Starý Světlov, Rysov, Sehrad, atd.) a celkové vysoké hodnoty krajinných a přírodních prvků. Celková poloha naučné stezky se promítla i do jejího názvu, který zní: „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“, neboť zřícenina tohoto hradu je pro turisty velmi lákavá.

Pro svou práci jsem nejprve podrobně nastudovala literaturu, která se zabývá základní charakteristikou a historií obce Pozlovice a přilehlých obcí, včetně bájí a pověstí. Dalším krokem bylo nahlédnutí do marketingové strategie cestovního ruchu, kterou si nechalo vypracovat město Luhačovice. Pracovala jsem i s údaji uvedenými na internetových stránkách, v odborných publikacích z oblasti marketingu a cestovního ruchu a v neposlední řadě také z ústního podání. Následovalo seznámení se s mapovým podkladem pro budoucí naučnou stezku, vyznačení a propojení zajímavých míst na mapě a zhodnocení jejich dostupnosti. Bakalářská práce je tedy zaměřena na vypracování návrhu naučné stezky, který by měl obci Pozlovice pomoci při její realizaci. V práci se věnuji vybraným cílovým skupinám (lázeňští hosté středního věku, rodiny s dětmi, obyvatelé blízkých aglomerací a místní občané). Zhodnocení území pro naučnou stezku bylo provedeno pomocí SWOT analýzy.

V rámci studie bude navrženo a popsáno několik jednotlivých tras, které budou propojeny a tudíž je možná jejich kombinace. Trasy budou mít většinou střední náročnost, neboť se nachází v hornatém terénu. Délka jednotlivých tras se bude pohybovat kolem 10 km. Součástí studie je návrh systému značení, míst vhodných k odpočinku a zhodnocení stávající infrastruktury v oblasti cestovního ruchu a služeb na území obcí, kterými stezka povede. V práci jsem se také zmínila o již navrženém projektu, který mě velmi zaujal. Jedná se o záměr postavit rozhlednu na vrcholu Komonec. Tato stavba by výrazně podpořila význam naučné stezky, která tudy povede. Místo by se stalo významným turistickým lákadlem a novým znakem nejen obce Pozlovice, ale i celého mikroregionu. Vše ovšem záleží na finančních prostředcích, které se obci podaří či nepodaří získat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ANALÝZA SITUACE

Situační analýzu je možno definovat jako studii marketingových silných a slabých stránek včetně příležitostí organizace. Dává odpověď na otázku: „Kde jsme nyní?“. Někdy se namísto pojmu situační analýza používá termínu marketingová nebo tržní bilance. Analýza může obsahovat i marketingový mix, čímž rozumíme soubor taktických marketingových nástrojů – výrobní, cenové, distribuční a komunikační politiky, které firmě umožňují upravit nabídku podle přání zákazníků na cílovém trhu. Dále je doporučeno využít analýzu SWOT. [1], [2]

1.1 Marketingový mix

Marketingový mix obce je soubor taktických nástrojů, kterých může management obce využít k přizpůsobování svého produktu, k jeho odlišení od produktů konkurence, k jeho ocenění, popřípadě zhodnocení. Využívá jej také k přiblížení produktu k segmentům tvořícím jeho uživatele, k jeho propagaci. Slouží i k rozhodování o lidech, kteří produkt realizují, o materiálním prostředí, kde jsou jednotlivé prvky produktu nabízeny, dodávány a které jsou mnohdy součástí produktu obce.

Marketingový mix pomáhá při výběru procesů, jejichž pomocí se produkt dostává k jednotlivým klientům, uživatelům a příjemcům.

Klasický marketingový mix 4P je složen ze čtyř hlavních nástrojů: produkt (Product), cena (Price), místo (Place) a propagace (Promotion).

Produkt

Produkt obce nebo města rozumíme vše, co město nabízí svým obyvatelům, návštěvníkům, podnikům a potenciálním investorům a co slouží k uspokojování jejich individuálních i kolektivních potřeb. V širším pojetí je tak možno považovat za produkt obce samotnou obec, tvořenou materiálním prostředím a všemi subjekty na území obce působícími. Některé subjekty jsou tak zároveň součástí produktu i jeho spotřebitelem. V užším smyslu sem patří ta část potřeb, kterou soukromý sektor není schopen uspokojit sám a kterou mu dodává obecní úřad na základě svých statutárních funkcí.

Produkt obce můžeme rozdělit do dvou hlavních kategorií:

- externí produkt obce, tj. činnosti a infrastruktura obce směřující především k přilákání zákazníků zvnějšku,
- interní produkt obce, čímž rozumíme činnosti a infrastrukturu obce zaměřenou na zdokonalení podmínek a udržení si stávajících zákazníků (především obyvatel a podniků sídlících v obci).

Cena

Služby poskytované obcí mohou být ze zákona bezplatné, avšak se nejedná o bezplatnost v pravém slova smyslu, neboť jsou placeny ze zdrojů, pocházejících z daní občanů, podniků či systému povinného pojištění. Dále obec poskytuje produkty, jejichž cena je sice určena, ale podléhá úplné nebo částečné regulaci. Pak zde existuje soubor produktů, jejichž ceny může obec určovat sama.

Cenový prvek marketingového mixu není zpravidla v pravomoci poskytovatele produktu. Při stanovení marketingové politiky obce je proto nutno klást důraz na jiné prvky marketingového mixu.

Místo

Podstata tohoto prvku spočívá především v rozhodování o tom, jakým způsobem se produkt dostane ke konečnému spotřebiteli, tj. ve volbě distribučního kanálu. Obec může produkt (službu) poskytovat sama = přímý distribuční kanál. Pokud svěří poskytování služby jiné organizaci (soukromé či neziskové) = nepřímý distribuční kanál. V případě, kdy obec vykonává přenesenou působnost státní správy, je její úřad určitým typem distribučního kanálu, jehož prostřednictvím vykonává stát svou moc.

Místem rozumíme umístění produktu, kde budou přítomni lidé a zařízení poskytující služby. Umístění závisí na vlastnostech služby.

Propagace

Propagace je jedním z nástrojů, pomocí něhož může vedení města či obec prosazovat a zviditelňovat své území. K tomuto jí slouží propagační materiály. Kvalitně zpracované propagační materiály by měly být nezbytnou součástí vybavení každého reprezentanta obce či města. To předpokládá umísťovat propagační materiály v informačních centrech, posky-

tovat je při všech jednáních s partnery obce, při významných veřejných akcích apod. Svá specifika mají propagační materiály zaměřená na propagaci cestovního ruchu. [3]

1.2 Analýza SWOT¹

SWOT analýza je typ strategické analýzy stavu firmy, podniku či organizace, díky které je možno zhodnotit silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby spojené s určitým projektem, typem podnikání či něčím podobným. Jedná se o metodu analýzy užívanou hlavně v marketingu. Díky ní dokážeme komplexně vyhodnotit fungování firmy, nalézt problémy nebo nové možnosti růstu. Je součástí strategického (tj. dlouhodobého) plánování společnosti.

Tato analýza byla vyvinuta Albertem Humphreym, který vedl v 60. a 70. letech 20. století výzkumný projekt na Stanfordově univerzitě, při němž byla využita data od 500 nejvýznamnějších amerických společností. Základ metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do 4 výše uvedených základních skupin.

Vzájemnou interakcí faktorů silných a slabých stránek na jedné straně vůči příležitostem a nebezpečí na straně druhé lze získat nové kvalitativní informace, které charakterizují a hodnotí úroveň jejich vzájemného středu. [4]

Analýza silných a slabých stránek se zaměřuje především na interní prostředí firmy, na vnitřní faktory podnikání. Příkladem vnitřních faktorů podnikání je výkonnost a motivace pracovníků, efektivita procesů, logistické systémy a podobně. Silné a slabé stránky jsou obvykle měřeny interním hodnotícím procesem nebo benchmarkingem (srovnáváním s konkurencí) a jsou to ty faktory, které vytvářejí nebo naopak snižují vnitřní hodnotu firmy (aktiva, dovednosti, podnikové zdroje atd.).

Naproti tomu hodnocení příležitostí a ohrožení se zaměřuje na externí prostředí firmy, které podnik nemůže tak dobře kontrolovat. Může však tyto externí faktory alespoň identifikovat pomocí například vhodné analýzy konkurence, demografických, ekonomických, politických, technických, sociálních, legislativních a kulturních faktorů působících v okolí

¹ Název je zkratkou anglického názvu: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby).

podniku. V běžné praxi tvoří SWOT analýzu soubor potřebných externích i interních analýz podniku. Mezi externí faktory firmy se řadí například devizový kurz, změna úrokových sazeb v ekonomice, fáze hospodářského cyklu a další.

Dobrým nástrojem pro zmapování interního a externího prostředí firmy či organizace je sestavení SWOT tabulky. Druhým krokem je propojení všech čtyř dimenzí a jejich formulace do podnikových aktivit a činů. Pravá a levá strana jdou často proti sobě, což představuje nejobtížnější rozhodování. Na základě analýzy SWOT může firma přikročit k formulování cílů. [5]

SWOT analýzu je vhodné členit pomocí mřížky, která je uvedena na obrázku (Obr. 1.).

SWOT-analýza		Interní analýza	
		Silné stránky	Slabé stránky
Externí a interní	Příležitosti	<i>S-O-Strategie:</i> Vývoj nových metod, které jsou vhodné pro rozvoj silných stránek společnosti (projektu).	<i>W-O-Strategie:</i> Odstranění slabín pro vznik nových příležitostí.
	Hrozby	<i>S-T-Strategie:</i> Použití silných stránek pro zamezení hrozeb.	<i>W-T-Strategie:</i> Vývoj strategií, díky nimž je možné omezit hrozby, ohrožující naše slabé stránky.

Obr. 1. Mřížka SWOT analýzy.

Zdroj [6]

2 SEGMENTACE

Nejen obec jako celek, ale ani úřad obce jako poskytovatel určitých, zákonem vymezených služeb, neslouží univerzálnímu trhu svých zákazníků. Obec a její služby slouží velkému množství tržních segmentů, tj. skupině zákazníků, z nichž každý má různé potřeby, přání i chování. Proto je důležité, aby vedení obce dokázalo tyto segmenty určit, charakterizovat a vypracovat různou strategii přístupu k nim, neboť i v případě produktu nabízeného obcí platí, že vhodná segmentace může zdokonalit přístup obce k jejím zákazníkům a zlepšit kvalitu nabízených služeb. Zákazníky obce jsou všechny subjekty působící trvale či dočasně na území obce, čerpající služby poskytované obcí (občasně, podnikatelé, návštěvníci, potenciální investoři).

2.1 Cílové skupiny

Cílová skupina představuje určitou skupinu zákazníků (segment), na kterou je zaměřena pozornost obce, vůči níž si obec stanovuje specifické cíle a ke které se chová a komunikuje s ní předem určeným způsobem. Tato skupina prokazuje shodné, popřípadě podobné kupní nebo spotřební chování.

Rozlišujeme šest hlavních cílových skupin:

1. externí podniky, které se chtějí v obci usídlit,
2. finanční činitelé, bankéři a zprostředkovatelé, kteří poskytují finance pro realizaci veřejných i privátních služeb,
3. podniky usídlené na území obce, jejichž odchodu je nutno zabránit a které je třeba přimět k účasti na vypracování a uplatňování strategie rozvoje obce,
4. obyvatelé, kteří jsou ovlivňováni strategií obce, ale ke kterým je třeba se chovat jako ke spotřebitelům municipálních veřejných služeb,
5. návštěvníci obce, kteří mohou přispět ke zvýšení příjmů obce,
6. zaměstnanci obecního úřadu a ostatních činitelů na úřad napojený, tj. producenti veřejných služeb přímí a nepřímí.

Pro posouzení segmentů využíváme i dalších kritérií: demografické (věk, pohlaví, velikost rodiny, povolání, příjem, ...), geografické (odkud k nám návštěvníci přijíždí a jejich motivace, např. turistika), psychologické vlastnosti (sociální třída, životní styl, osobnost, užit-

ky). Vlastní potřeby obce nejsou vždy v souladu s poptávkou subjektů, působících na území obce. Potřeby jednotlivých zákazníků jsou často ve vzájemném konfliktu. Pro naši potřebu naučné stezky však dochází ke shodě, neboť návštěvníky a rekreaty vyhledávané klidné a čisté prostředí svědčí i obyvatelům obce.

Vytvoření strategie obce vychází z analýzy tržních segmentů. Úkolem místní správy je zvážit, jaký vztah mají služby, které poskytuje k různým segmentům obce a její celkové strategii. Musí umět odpovědět na dvě otázky: Jak vyhovuje příslušná služba potřebám určitých segmentů? Jakým přínosem je příslušná služba pro celkovou strategii obce?

Pro výběr vhodného segmentu nám poslouží segmentační výzkum, jehož úkolem je najít takové charakteristiky a vymezit takové segmenty včetně jejich kupního a spotřebního chování. Pro konstrukci spotřebních segmentů používáme charakteristiky zákazníka a spotřební situace.

[3]

3 CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch je důležitou součástí společenského života jak v jednotlivých zemích, tak i z hlediska mezinárodního. Tento pojem nemůžeme přesně definovat, ale můžeme ho chápat jako způsob uspokojování potřeb lidí v oblasti rekreace, turistiky, lázeňské léčby a kultury, pokud k němu dochází mimo běžné prostředí a ve volném čase obyvatelstva. Stručně řečeno jde o přemísťování osob z místa trvalého bydliště do místa cestovního ruchu a čerpání služeb spojených s pobytem v tomto místě za jiným účelem než výdělečným.

Cestování a pobyt jsou znakem cestovního ruchu ovšem jen v případě, že se jedná o jev hromadný. Místem cestovního ruchu se stává oblast teprve tehdy, když je navštěvovaná pravidelně velkým počtem lidí. Cestovní ruch je určitou specifickou formou osobní potřeby, která se vlivem různých okolností mění, proto rozlišujeme jeho různé druhy a formy.

Druhy cestovního ruchu:

- rekreační cestovní ruch,
- lázeňský cestovní ruch,
- turistický a sportovní cestovní ruch,
- kulturní cestovní ruch,
- hospodářský cestovní ruch,
- náboženský cestovní ruch.

Rekreační cestovní ruch

Motivem k cestě je odpočinek, rekreace, obnova fyzických i duševních sil ve vhodném prostředí. Cílem jsou vodní plochy, lesy, hory, které jsou doplněny vedlejšími službami. Ubytovací zařízení je umístěno v blízkosti přírodních faktorů rekreace, vhodné dopravní spojení.

Lázeňský cestovní ruch

Důvodem tohoto druhu je potřeba léčení určité choroby. Volba místa je ovlivněna přírodními léčivými zdroji, které se v něm vyskytují.

Turistický a sportovní cestovní ruch

Důvodem je aktivní provozování sportu (na místě vybaveném pro jeho realizaci) nebo turistiky. Turistický cestovní ruch vyžaduje vhodný terén pro provozování turistiky, značené a schůdné cesty, včetně ubytování a stravování.

Formy cestovního ruchu rozlišujeme podle:

- doby pobytu (dlouhodobý x krátkodobý),
- počtu účastníků (individuální x skupinový),
- místa původu hosta (bezprostřední okolí x vzdálenější oblasti; domácí x zahraniční). [7]

3.1 Turistika

Turistiku lze definovat jako hobby (tj. záliba, koníček), spočívající v putování a poznávání prostředí, krajiny, památek, zvyků a lidí. V České republice a na Slovensku je turistika velice oblíbená a komunita turistů rozšířená. Turisté si své zážitky rádi ukládají nebo je společně sdílí, proto existuje na webových stránkách několik odkazů, např. www.turistika.cz. Obecně řečeno, aktivní turistiku lze představit jako značku určitého standartu služeb, bez zbytečného a drahého komfortu.

Turistiku můžeme rozdělit do několika oblastí: alpinismus, agroturistika, cykloturistika, horská turistika, mototuristika, pěší turistika, tramping, vodáctví a další. [8]

3.1.1 Turistická značka

Turistická značka je symbol nebo tabulka umístěna přímo v terénu, jejichž účelem je poskytnout turistům informaci o směru cesty, vzdálenostech a popřípadě další doplňující informace. Soustava turistických značek tvoří turistické značení.

Podle účelu můžeme turistické značky rozdělit na:

- turistické značky pro pěší turistiku,
- turistické značky pro cykloturistiku,
- turistické značky pro lyžaře – běžkaře,
- značení jezdeckých tras (hipoturistika),

- značky pro vodáckou turistiku,
- naučné stezky,
- městské informační systémy,
- a další.

Pěší trasy jsou značeny pásovými značkami, které se skládají ze tří vodorovných pásů. Prostřední pás, který určuje barvu značené trasy, je červený, modrý, zelený nebo žlutý. Oba krajní pásy jsou bílé a mají za úkol značku ještě více zviditelnit. Pásová značka tedy tvoří čtverec o rozměrech 10 x 10 cm. V ostrých lomech cesty nebo při jejím odbočení na jinou komunikaci je pásová značka doplněna na šipku. Ve městech, vesnicích, na křižovatkách s jinou značenou trasou a na dalších turisticky významných místech je malované značení doplněno tabulkami a směrůvkami. Z tabulky se dozvíte název místa, popř. jeho nadmořskou výšku, směrůvky informují o kilometrových vzdálenostech k dalším cílům na trase.

3.1.2 Turistické značení

Turistická značená trasa (TZT) je trasa vyznačená turistickými směrůvkami a turistickými značkami a vede nejčastěji turisticky zajímavými místy. Značení těchto tras a jejich pravidelná údržba patří k jedné z nejdůležitějších aktivit členů KČT (Klub českých turistů). Vytvořená síť pěších značených tras je přitom svoji hustotou, kvalitou a také tím, že pokrývá beze zbytku celé území republiky, hodnocena jako nejlepší v Evropě. Na konci roku 2005 bylo v ČR vyznačeno celkem 40 157 km pěších tras. Všechny vyznačené trasy jsou zakresleny v turistických mapách edice KČT. Finanční náklady značení jsou od r. 1997 hrazeny z rozpočtu odboru Cestovního ruchu Ministerstva pro místní rozvoj ČR, ale přispívají i obce, kraje a sponzoři. [9]

3.1.3 Klub českých turistů

Klub českých turistů (známý také pod zkratkou KČT) je zájmové sdružení turistů působících v Čechách a na Moravě. Tento klub byl založen již v roce 1888 skupinou vlastenců okolo Vojty Náprstka, kdy zakládali chaty a stavěli rozhledny. Od roku 1889 začali tvořit také hustou síť turistických značek pro pěší turistiku a od roku 1997 pro lyžaře a cyklisty. V současnosti má KČT zhruba 40 tisíc členů, z toho téměř čtvrtinu mládeže, a je členem Evropské asociace turistických klubů. Členové kromě údržby turistického značení, vydává-

ní turistických map a časopisu turista také organizují každoročně přes tisíc akcí určených pro členy klubu i neorganizované zájemce o všechny druhy turistiky. Logo KČT můžeme shlédnout na obrázku (Obr. 2.).

Obr. 2. Logo KČT.

Zdroj [10]

3.1.3.1 Časopis Turista

Tento časopis je vydáván Klubem českých turistů již od počátku založení této organizace. Měl mnoho podob a jeho jméno se vyvíjelo. Nejvíce byl znám jako Časopis turistů. Od r. 1996 však vychází ve své podobě, v plnohodnotném barevném provedení jako dvouměsíčník. Hlavní náplní časopisu je informovat členy i veřejnost o turistických akcích, dává náměty na výlety a zájezdy, přináší zajímavosti z domova i ze světa, upozorňuje na zdravotní aspekty turisty, doporučuje turistické vybavení a informuje o klubové činnosti.

[10]

3.2 Naučná stezka

Naučná stezka (zkratka NS) je druh venkovní značené turistické trasy, seznamující návštěvníky s přírodovědnými či kulturními zajímavostmi okolí, historií, výskytem zajímavých druhů rostlin a živočichů, s geologickými jevy.

Od běžné turistické trasy se zpravidla odlišuje sérií informačních tabulí (obsahujících pořadové číslo zastávky, popis zajímavosti daného místa, ilustrace, mapka), rozmístěných na jednotlivých zastavení po délce trasy naučné stezky. Základním typem je naučná stezka pro pěší, ale podle druhu turistiky máme i další.

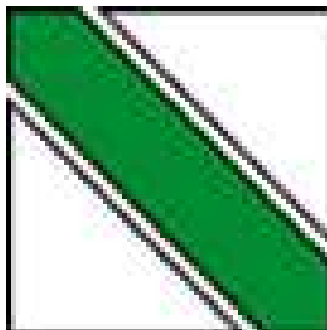
Naučné stezky nejčastěji čítají kolem 10 až 15 zastavení a jejich délka dosahuje několika kilometrů. Jsou ale i stezky dlouhé jen několik set metrů či 15 a více kilometrů. Výstavba

a údržba takových tabulí není levnou záležitostí, náklady na zřízení běžné naučné stezky dosahují stovek tisíc Kč a více. Velkým problémem pro naučnou stezku je vandalismus a přírodní vlivy, které omezují její životnost. Z tohoto důvodu jsou popisy k některým naučným stezkám šířeny jako brožury a též zveřejňovány na Internetu.

NS zaměřená pouze na jeden určitý jev se označuje jako tematická naučná stezka.

Značka NS

Symbolem pro značení NS je šikmý zelený pruh ve čtvercovém bílém poli (Obr. 3.). U informačních tabulí je značka doplněna oranžovým číslem stanoviště. Díky tomu, že budování a značení naučných stezek nemá centrální řízení ani povinnou evidenci, proto se jejich styl značení může lišit, avšak zásady jsou podobné jako pro pásové turistické značení v Česku a na Slovensku. Přehled českých naučných stezek je v postupném vývoji na serveru Ministerstva životního prostředí (www.stezka.cz). Naučné stezky jsou v seznamu členěny abecedně, podle okresů, uživatelů i podle naučného obsahu. Zveřejnění je zdarma. [11]

Obr. 3. Značení naučné stezky

Zdroj [11]

3.2.1 Mapa

Mapa je výsledkem vědy a umění kartografie, která se zabývá její tvorbou a zpracováním. Sestavuje mapy všech druhů a zahrnuje veškeré operace od počátečního vyměřování až po vydání hotové produkce.

Mapu můžeme označit za model reálného světa, jako zmenšené, zevšeobecněné a vysvětle-
né znázornění objektů na zemi. Znázornění se vyjadřuje pomocí smluvených znaků. Každá

mapa má určité zkreslení, které deformuje plochy, délky, úhly a tvary zemského povrchu. Zkreslení je tím větší, čím menší je měřítko mapy.

Mapy lze členit z mnoha hledisek: podle účelu užití (mapy pro státní správu, vědu, kulturu, obranu státu, výuku, orientaci, sport, propagační účely, ...), dle obsahu (topografické, všeobecně zeměpisné, tematické), dále podle velikosti měřítka, způsobu vzniku, vyjadřování skutečnosti, územního rozsahu či podle formy záznamu. [12]

4 ZPŮSOBY FINANCOVÁNÍ NAUČNÉ STEZKY

Jelikož by obec Pozlovice chtěla získat finanční prostředky na realizaci naučné stezky prostřednictvím dotací, nabízí se jí dvě hlavní metody, jak tyto finance obdržet.

První způsob je od Ministerstva životního prostředí, které v říjnu 2007 vyhlásilo druhou výzvu k podávání žádostí o podporu v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Druhým způsobem je možnost získat peníze z Ministerstva pro místní rozvoj v rámci regionálního programu „Podpora obnovy venkova“.

Oba dva způsoby budou blíže specifikovány v následujících podkapitolách

4.1 Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí České republiky vyhlásilo dne 29. října 2007 prostřednictvím Státního fondu životního prostředí České republiky druhou výzvu pro podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci „Operačního programu Životní prostředí“. Týká se tzv. šesté prioritní osy, která sleduje zlepšování stavu přírody a krajiny. Podporuje projekty na podporu biodiverzity, obnovu krajinných struktur, optimalizaci vodního režimu krajiny, regeneraci urbanizované krajiny a projekty zaměřené na prevenci sesuvů a skalních zřícenin. Dotovat se bude například odbahňování rybníků, regenerace parků a lesů, budování naučných stezek, výstavba protipovodňových zařízení apod. K dispozici jsou téměř dvě miliardy korun. Žádosti se přijímají od 19. listopadu 2007 do 31. ledna 2008.

Výzva je určena pro žadatele z řad krajů, měst a obcí, příspěvkových organizací, státních podniků a státních organizací, vysokých škol, občanských sdružení a obecně prospěšných organizací, právnických a fyzických osob, podnikatelů i nepodnikatelů. O úspěšnosti budou žadatelé vyrozuměni nejpozději do tří měsíců po ukončení příjmu žádosti. Operační program je podporován i Fondem soudržnosti a Evropským fondem pro regionální rozvoj.

Na Operační program Životní prostředí 2007 – 2013 navazuje obsahem aktuální Implementační dokument. Ten obsahuje podrobné informace o implementaci (realizaci) programu, o operační úrovni prioritních os a oblastech podpory (úroveň konkrétních operací). Prioritní osa č. 6 s názvem „Zlepšování stavu krajiny a přírody“ se nachází v kapitole č. 3.6 Implementačního dokumentu. Všechny dokumenty a formuláře žádostí jsou dostupné na webových stránkách Operačního programu životního prostředí. [13]

4.2 Podpora obnovy venkova

Podpora obnovy venkova je jeden z regionálních programů, které vyhláší Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (dále jen MMR) v rámci své regionální politiky.

Priority sekce regionální politiky MMR:

- strategie regionálního rozvoje České republiky,
- regionální programy,
- obnova území,
- pohřebnictví,
- zmocněnci vlády (regiony vyžadující zvýšenou péči vlády),
- výzkum a vývoj MMR,
- regionální přeshraniční spolupráce – Iniciativa Společenství INTERREG IIIA.

Regionální programy MMR

V souladu s ustanoveními zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, vyhláší MMR dotační tituly v rámci programu „Podpora regionálního rozvoje“. Tento zákon stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí. Vytváří také podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské i sociální soudržnosti.

Pro rok 2007 byly vyhlášeny následující programy:

- Podpora rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského regionu
- Podpora rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko a dalších regionech se soustředěnou podporou státu
- Podpora bývalých vojenských areálů k obecnímu využití
- Podpora hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů

- Program obnovy venkova
- Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou

Program obnovy venkova

Cílem programu je podpořit obnovu venkova v souladu s usnesením vlády České republiky. Tento program zásadně předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. Program obnovy venkova je do regionálních programů MMR zařazen již od roku 2004.

Každý rok se však mění zásady programu pro poskytování dotací, mezi které například patří:

- vymezení příjemce podpory,
- forma podpory,
- dotační tituly,
- základní předpoklady pro poskytnutí podpory,
- hodnocení předložených žádostí,
- doklady nezbytné k poskytnutí podpory,
- organizační zajištění programu,
- a další.

Všechny vyhlášené programy, podmínky pro jejich dosažení včetně formulářů žádostí jsou uveřejněny na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj v sekci Regionální politika.

II. ANALYTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA VYMEZENÉHO ÚZEMÍ

Naučná stezka „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“ se bude již podle názvu nacházet v okolí zříceniny hradu Starý Světlov. Jedná se celkem o jedno lázeňské město Luhačovice, jehož částí je i městská část Řetechov a 5 obcí: Pozlovice, Podhradí, Provodov, Ludkovice (včetně části Pradlisko) a Horní Lhota, přes jejichž katastry naučná stezka povede. Všechny obce jsou součástí mikroregionu Luhačovské Zálesí (Obr. 4.), který je součástí Zlínského kraje a spadá do něj těchto 21 obcí: Biskupce, Březůvky, Dobrkovice, Dolní Lhota, Doubravy, Horní Lhota, Hřivínův Újezd, Kaňovice, Kelníky, Lipová, Ludkovice (části Ludkovice a Pradlisko), Luhačovice (části Luhačovice, Kladná Žilín, Polichno a Řetechov), Petrůvka, Podhradí, Pozlovice, Provodov, Rudimov, Sehradice, Slavičín (části Slavičín, Divnice, Hrádek na Vlárské dráze a Nevšová), Slopné a Velký Ořechov. Rozkládá se na 219,24 km² a má více než 22 tisíc obyvatel. Sídlo má na Městském úřadě v Luhačovicích.

Mikroregion je členem Regionu Bílé Karpaty a současně zakladatelem Euroregionu Bílé Biele Karpaty. Hlavní prioritou je přilákání turistů do tohoto mikroregionu. Proto musí obce nabídnout návštěvníkům různé nové atraktivity ke zvýšení návštěvnosti. Od toho se odvíjí i regionální programy, které jsou zaměřeny převážně na cestovní ruch. Např. v roce 2006 předložil Mikroregion Luhačovské Zálesí projekt Infrastruktura cykloturistických a turistických tras, jehož cílem bylo sjednocení informačního turistického systému v území na obou stranách česko-slovenské hranice. Projekt byl spolufinancován EU prostřednictvím ERDF – INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika. [15]

Obr. 4. Wallpaper Luhačovského Zálesí.

Zdroj [15]

5.1 Obec Pozlovice

Obec Pozlovice se rozkládá na jižním okraji Vizovické vrchoviny v nadmořské výšce 302 m na hranici CHKO Bílé Karpaty. Svým umístěním patří do jedné z deseti oblastí s nejlepším životním prostředím. Zdejší lesnatá krajina tvoří plynulý přechod mezi kopcovitým Valašskem a rovinatým Slováckem. Mezi nejvyšší vrcholy, které se nacházejí v těsné blízkosti obce, patří Komonec (672 m), Brda (600 m) a Větrník (432 m). Pozlovice patří k starým sídlům Luhačovského Zálesí. První písemná zpráva je z roku 1412, kdy patřily Elišce ze Šternberka ze světlovského panství. Vlastnila totiž gotický hrad Starý Světlov, jehož ruiny je možno najít na rozhraní katastru Pozlovice a Podhradí směrem ke Komonci.

Dominantou obce je zrenovovaný katolický kostel sv. Martina ze 16. století (Obr. 6.), přestavěný v 18. století v barokním stylu. V katastru obce Pozlovice se nachází vodní nádrž – údolní přehrada typu zemní hráze (Obr. 7.) – budovaná v letech 1912 – 1930 jako ochrana před povodněmi. Pravý břeh tvoří hranice Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Hráz vyrovnává a reguluje stálý vodní stav (250 tis. m³), slouží k účelům sportovním, rekreačním i rybolovu.

Obec má cca 1200 obyvatel. Struktura výstavby má vesnický charakter. Část, napojující se na Luhačovice, pokračuje výstavbou ve stylu pronajímatelných vil. Součástí obce jsou i mnohá rekreační zařízení, hotely a chaty. O bydlení v Pozlovicích je velký zájem. Nevýhodou je vysoká cena stavebních pozemků až 1000,- Kč/m². V roce 1996 Pozlovice vyhrály 1. místo v soutěži Vesnice roku střední Moravy. V roce 2001 byly Pozlovice zařazeny do seznamu lázeňských míst ČR. Mají k dispozici 450 lůžek v lázeňských zařízeních a přes 2 tisíce ve vybavených hotelového typu i soukromých vilách. Partnerským městem obce Pozlovice jsou Rajecké Teplice na Slovensku. [16]

Obr. 5. Luhačovická přehrada. Zdroj [vlastní foto]

Obr. 6. Kostel sv. Martina v Pozlovicích. Zdroj [16]

5.1.1 Obecní úřad Pozlovice

Místem mé odborné praxe, kde jsem i zároveň vypracovávala svou bakalářskou práci, byl Obecní úřad v Pozlovicích.

Postavení obce

Obec je základní jednotkou veřejné správy, tj. samosprávy a zpravidla, v různé míře podle typu obce, i státní správy. Menší obce tvořené obvykle jednou nebo více vesnicemi a přilehlými územím se nazývají prostě obcemi. Z hlediska státní správy se obce, které jsou pověřené širší působností státní správy, označují jako obce s pověřeným obecním úřadem, obce s ještě větším rozsahem působnosti obce s rozšířenou působností.

Obec v rámci své samostatné působnosti spravuje sama záležitosti, které jsou v jejím zájmu a v zájmu jejích občanů, pokud je nespravuje kraj.

Obecní úřad zároveň v rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vyplývajícím ze zákonů. V České republice je problematika obcí a měst upravena zákonem 128/2000 Sb. o obecním zřízení a zákonem 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze.

Území každé obce je vymezeno jedním nebo více katastrálními územím.

Orgánem obce je zastupitelstvo obce a rada obce. Navenek obec reprezentuje starosta, který stojí v čele obecního úřadu.

Obecní úřad

Obecní úřad plní úkoly, které mu uloží obecní rada nebo zastupitelstvo a pomáhá jednotlivým komisím a výborům obecního zastupitelstva v jejich činnosti. [17]

Organizační struktura OÚ Pozlovice

Ing. Olga Tkáčová	- starostka obce,
Václav Sedlář	- místostarosta obce, vedení technického úseku,
Bc. Bronislava Coufalíková	- sekretariát, podatelna, evidence obyvatel,
Ing. Miroslav Papoušek	- ekonom, pokladna,
Dušan Richter	- infokanál,

- Ludmila Ševčíková - ověřování shod opisu nebo kopie s listinou, ověřování pravosti podpisu, správa poplatků, veřejně přístupný internet,
- pracovníci OÚ v počtu 11 členů - uklízečka, pracovníci provozního úseku, údržbář, osvětlení, kronikář, knihovnice.

Rada obce Pozlovice v počtu 5 členů.

Zastupitelstvo obce Pozlovice v počtu 15 členů ze 2 sdružení. Zde působí ze zákona zřízené 2 výbory (finanční a kontrolní) a 3 komise obce: kulturní, stavební a životního prostředí.[16]

5.2 Lázně Luhačovice

Luhačovice jsou lázeňské město na jihovýchodě Moravy. Nachází se v údolí říčky Horní Olšavy (zvané též Šťávnice) asi 25 km od krajského města Zlín. Město tvoří 4 katastrální území a vzniklo sloučením samostatných obcí – Luhačovice, Řetechov, Polichno a Kladná Žilín. Do roku 1990 byla součástí Luhačovic i obec Pozlovice. Lázně Luhačovice jsou čtvrté největší lázně v ČR a největší na Moravě s dlouhou tradicí lázeňské léčby dýchacích cest, trávicího ústrojí, diabetu a pohybového aparátu. Lázně vděčí za svůj věhlas především minerálním pramenům, neboť v Luhačovicích vyvěrá šest přírodních pramenů a desítky pramenů navrtaných (např. Vincentka, Ottovka, Aloiska, Dr. Šťastný, Amandka, Elektra, Nová Janovka, Nová Čítárna, Jaroslava a další). Nejsou to jen lázně, co mohou Luhačovice nabídnout. Město se pyšní pěknou přírodou, která je jako dělaná pro turistiku. Luhačovice jsou obklopeny strmými zalesněnými kopci. Ač město leží v nadmořské výšce 250 metrů a vrcholky okolních kopců dosahují nadmořské výšky maximálně 500 metrů, je tu patrný podhorský charakter. Luhačovice jsou známé i svou architekturou, především domy architekta Dušana Sama Jurkoviče jsou proslulé nejen v naší republice. Ve městě se nachází velké množství nejrůznějších kaváren, vináren, restaurací a cukráren. Město navštíví několik desítek tisíc návštěvníků ročně. Už dávno se do Luhačovic nejezdí jen za léčením, ale zdejší podmínky uspokojí hosty turisticky, sportovně i společensky založené. Luhačovice jsou přirozeně centrem mikroregionu Luhačovské Zálesí a významným členem dobrovolného sdružení obcí Region Zlínsko.

Luhačovice a UNESCO

Slovo UNESCO pochází z anglické zkratky názvu United Nations Education, Scientific and Cultural Organization, což v překladu znamená Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu. UNESCO je jednou ze 14 mezinárodních organizací OSN a vzniklo po skončení druhé světové války. Její sídlo se nachází v Paříži. Úkolem organizace je udržování mezinárodního míru, rozvíjení spolupráce v oblasti výchovy, vědy a kultury. Lázeňské město Luhačovice má v plánu zapsání na prestižní seznam památek UNESCO. To se může povést pravděpodobně v roce 2008. Luhačovice předaly dokumentaci k nominaci centru UNESCO v Paříži v únoru roku 2006. Plánem města je zpestřit lázeňským hostům jejich pobyt. [18]

5.2.1 Řetechov

Řetechov je částí města Luhačovice. Leží na kopcovité stráni táhlého hřbetu Vizovických vrchů v nadmořské výšce 440 m. Do konce roku 1960 patřil do okresu uherskobrodského a pak byl součástí okresu gottwaldovského (dnes zlínského). Jméno dostala obec od slovesa retovat, tzv. bránit se, chránit. Za válek se sem utíkali ukrýt lidé z celého Luhačovicka. Poprvé se uvádí osada roku 1412. Tehdy Eliška ze Světlova přijala na světlovské panství Jaroslava ze Šternberka. Další dějiny byly součástí dějin Luhačovic a luhačovického panství. Do roku 1950 patřilo do katastru obce Řetechova i Malenisko, které nyní náleží k obci Provodov. [19]

5.3 Obec Podhradí

Horská obec, obklopena ze tří stran lesy a horami, se nachází v bezprostřední blízkosti lázní Luhačovic. Leží v hlubokém údolí při potoku, který pramení pod Komoncem. První zmínka se váže k roku 1563, kdy se ještě nazývala ves Podhradí Starosvětlovské a sídlili zde s největší pravděpodobností lidé – dvořané, kteří sloužili hradnímu panstvu. Ves Podhradí nejdříve patřila ke Starému Světlovu, následně k Novému Světlovu, později asi od r. 1633 trvale k Luhačovicím. Později i k Pozlovicím, dnes je samostatná. Samostatnost se projevuje v mnoha směrech: obec je výstavná, upravená, rozvíjí se podnikání. Hrad Starý Světlov, od něhož se odvíjí i název naučné stezky, je nejdůležitější historickou památkou v okolí. [20]

Starý Světlov

Tento hrad byl spolu s hradem Sehradem (katastr obce Horní Lhota) a tvrzí Rysov (obec Provodov) strážným bodem kraje před útočícími vojsky Uhrů a Turků. Jeho poloha ve výšce 610 m. n. m., na kuželovitém vrcholu, obehnan hlubokým příkopem a mohutným valem, činila hrad těžce přístupným.

O vlastním hradu je první zmínka z roku 1360 a mezi nejznámější majitele patřili Šternberkové. Zejména Eliška (Světlovská) ze Šternberka, která již jako vdova vzala na hrad spoluvládce Jaroslava ze Šternberka, pověstného válečníka proti Tatarům. Po Jaroslavově smrti prodali Šternberkové hrad králi Zikmundovi a ten jej věnoval své manželce Barboře. To byla asi nejslavnější doba Starého Světlova, neboť tehdejší jeho majitelé patřili k ústředním postavám českého království. To platilo i o době majetnictví Jindřicha z Lipé. Majitelé se střídali a s nimi se měnilo i vlastnictví okolních vsí. Avšak hrad Starý Světlov obsadili uherští rytíři, loupili a drancovali celý kraj.

Moravští stavové odkoupili Světlov i Sehrad. Ctibor z Landštejna přenesl sídlo panství v 15. století na nově vybudovaný gotický hrad Nový Světlov nad Bojkovicemi (později byl přestavěn na zámek). Kolem roku 1515 byly hrady Starý Světlov i Sehrad zničeny (snad i rozebrány na další stavby). Jejich sláva zanikla. Dnes je místo označováno jako zřícenina. Nachází se zde několik kamenů, které tvoří malé zídky (Obr. 7.). Ostatní jsou rozmístěny v těsné blízkosti (Obr. 8.).

[19]

Obr. 7. Zřícenina hradu Starý Světlov 1. [vlastní foto]

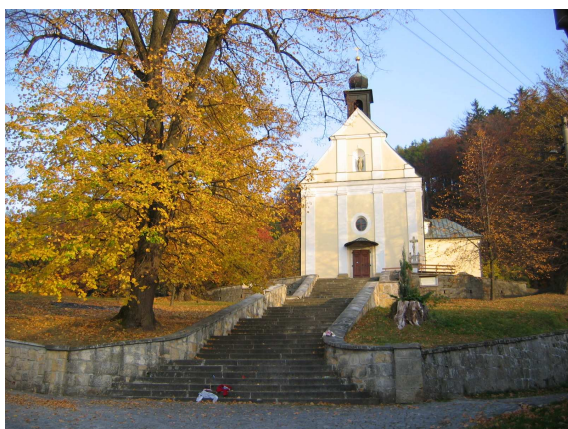
Obr. 8. Zřícenina hradu Starý Světlov 2. [vlastní foto]

5.4 Obec Provodov

Obec Provodov leží asi 8 km od Luhačovic uprostřed Vizovických vrchů. Jedná se o horskou obec, jejíž katastr sousedí s obcemi Želechovice, Horní Lhota, Ludkovice, Podhradí, Řetechov a Březůvky. Jméno tato obec dostala pravděpodobně od nejstarších usedlíků, kteří nabízeli pocestným doprovod přes neschůdné hory.

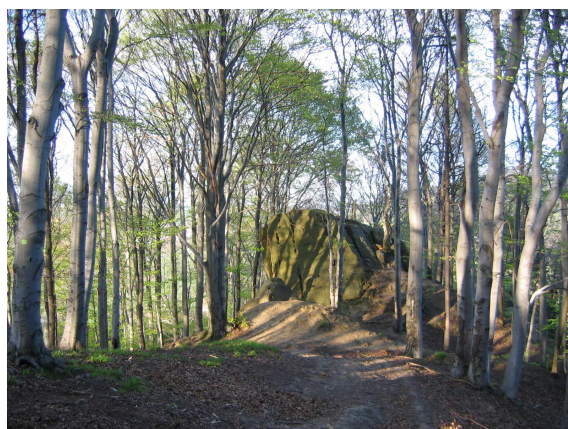
Obec je nejvíce proslulá mariánským poutním místem zvaném Malenisko, které se nachází asi 1,5 km od středu obce. Jeho dominantou je barokní kostel Panny Marie Sněžné z 18. století (Obr. 9.) a sochou Panny Marie v průčelí. Kostel působí svou slohovou čistotou i nádherným umístěním. Od kostela vede křížová cesta ke kapličce na hřebeni. Nachází se zde pramen léčivé vody. Ten se údajně ukázal ve snu zbožné paní Anně Vlašticové, manželce místního mlynáře. Mlynářka trpěla oční chorobou a uzdravila se po omývání vodou ze studánky. Když byl takto uzdraven i majitel luhačovického panství hrabě Serenyi, dal vystavět nad pramenem kapličku (1735). Od té doby je Malenisko vyhledávaným cílem turistů. Několikrát do roka se zde konají poutě, kterých se účastní desítky věřících občanů. Významnou osobností byl kněz a prozaik František Müller, který sepsal historii místa včetně bájí a pověstí v několika publikacích.

Další významnou památkou na katastru obce je zřícenina hradu Rysov (Obr. 10.), která se nachází nad obcí. Jednalo se o nevelký skalní hrad z doby kolem 13. století. Jako pustý se připomíná roku 1517. Svým stářím i charakterem se jedná o ojedinělou památku svého druhu. V prostoru hradu se nachází další přírodní památka Čertův kámen, geologický skalní útvar z mohutných pískovcových lavic. [21]

Obr. 9. Poutní místo Malenisko.

Zdroj [vlastní foto]

Obr. 10. Zřícenina hradu Rysov.

Zdroj [vlastní foto]

5.5 Obec Ludkovice

Obec Ludkovice se nachází v „luhačovickém regionu“ nedaleko tohoto lázeňského města. Je tvořena dvěma místními částmi: Ludkovice a Pradlisko. Na rozloze 1185 ha žije téměř 700 obyvatel. První písemné zmínky o Ludkovicích pocházejí z roku 1412, kdy patřily ke Světlovu. Název se historicky vyvíjel od tvaru Lytkowitz (1412), až po Ludkovice (1872) a je odvozen od jména Ludek (ves lidí Ludkových). Jméno místní části Pradlisko je odvozeno od pradliska, místa na potoce, kde se pere. Pradlisko rovněž od roku 1594 náleželo ke Světlovu. V letech 1850 – 1976 patřilo obci Řetečov, později bylo součástí Luhačovic a od roku 1980 je součástí Ludkovic.

Obec je zapojena do akce Plán obnovy venkova. V jejím rámci dochází k úpravám, zaměřeným ke zlepšení životního prostředí. V obci se nachází Ludkovická přehrada, která slouží jako zdroj pitné vody. V její blízkosti byl zbudován sportovní areál včetně koupaliště. [22]

5.6 Obec Horní Lhota

Tato obec leží v nadmořské výšce cca 340 m, na území bývalého okresu Zlín – na samém okraji moravského Valašska ve Vizovických vrších. Katastrální výměr obce je 1265 ha. První zmínka o obci je z roku 1449 a její jméno je odvozeno od polohy obce. Ves byla založena na lesní půdě, kterou měli osadníci proměnit v zemědělskou a díky tomu byli do jisté lhůty osvobozeni od feudálních dávek a povinností. Proto se říkalo být ve lhotě. Z důvodu odlišení byla nazvána horní, neboť její přilehlá vesnice byla nazvána Dolní Lhota. Dominantou obce je farní kostel sv. Diviše, který je významný svou historií. Celému údolí pak vévodí skalnatý hřeben se zříceninou hradu Sehrad (zvaný též Tetov či Engelsberk – Andělský hrad), který pochází z poloviny 13. století. V terénu jsou nyní patrné zbytky příkopu a valu a nachází se zde malé jezírko. Obcí prochází frekventovaná silnice II. třídy, která spojuje města Luhačovice a Zlín. [23]

6 STUDIE NAUČNÉ STEZKY

Studie naučné stezky v okolí zříceniny hradu Starý Světlov je jednou z priorit obce Pozlovice v rámci rozvoje šetrného cestovního ruchu. Stezka bude vedena i přes území obce Podhradí, Provodov, Ludkovice, Luhačovice (Řetečov) a Horní Lhota (Obr. 11.).

Obr. 11. Mapa území pro naučnou stezku.

Zdroj [24]

6.1 Analýza situace

Jednou z hlavních priorit obce Pozlovice je zlepšit cestovní ruch a zvýšit počet návštěvníků v obci. Ten je totiž jedním z nejdůležitějších prvků k udržení zaměstnanosti v obci. Podobné úsilí vyvíjí i město Luhačovice. Již dávno jsou pryč doby, kdy Luhačovická přehrada, která se nachází na katastru obce Pozlovice, byla obklopena návštěvníky koupajícími se v její čisté vodě. Ta je již několik let rok co rok napadána sinicemi, které mohou způsobit zdravotní problémy. Situaci by mohlo vyřešit vyčištění vody v přehradě či stavba náhradního vodního centra, např. aquaparku. To je ovšem časově i finančně velmi náročné. Dalším projektem pro zvýšení atraktivnosti obce je stavba rozhledny na Komonci, která je ovšem také finančně náročná.

Proto se obec rozhodla návštěvníky přilákat na přírodní atrakci jakou je právě naučná stezka, která sice není tak zajímavá jak aquapark, ale její realizace je mnohem jednodušší. Měla by především nejlépe uspokojit potřeby starší generace, která pění výlety do přírody vyhledává a mezi celkovými návštěvníky tvoří největší podíl. Město Luhačovice může nabídnout nespočet turistických tras v jeho těsném okolí. Katastrem obce Pozlovice vede také několik tras, avšak chybí zde návaznost na okolní obce, které se mohou pyšnit svými historickými či přírodními památkami. Výstupem by měla být mapa, jako další prvek doprovodné turistické infrastruktury pro cestovní ruch, která bude zadána na vypracování soukromé firmě. Tento propagační materiál je velmi potřebný, neboť bude informovat o existenci naučné stezky a poslouží jako zdroj informací pro návštěvníky při plánování jejich pobytu. Finanční prostředky na realizaci celého projektu by obec Pozlovice chtěla získat ve formě dotací z programu „Podpora obnovy venkova“ či z „Operačního programu Životního prostředí“.

K analýze situace patří i analýza konkurence. Ta však ve vztahu k naučné stezce nepředstavuje žádné větší riziko. V přímé blízkosti se nachází několik podrobně popsaných turistických tras, které však vedou na katastru města Luhačovice. Další menší hrozbu může představovat nová pohybová aktivita zvaná Nordic walking², která si v Luhačovicích získala své fanoušky. Naučná stezka by měla být však ojedinělá, takže pokud se její realizace zdaří v naplánovaném rozsahu, není důvod se obávat jejího nezájmu.

6.1.1 Marketingový mix

Produkt, pro který je tato studie vytvořena je naučná stezka obce Pozlovice, která bude vedena i na katastrech sousedících obcí. Její název „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“ napovídá, že hlavním bodem pro stezku je zřícenina hradu Starý Světlov. Stezka bude rozdělena do 6 tras, které budou ve většině případů propojeny, takže bude možná jejich kombinace.

² Nordic Walking – doslovně přeloženo severská chůze je běžná chůze se speciálními hůlkami, která se značí jako nová forma pohybu. Zemí původu se označuje Finsko a je vhodná pro všechny věkové skupiny.

Naučná stezka bude zahrnovat:

- 18 menších informačních tabulí (rozměr 2 x 1 m), které budou umístěny přímo u přírodních objektů (příloha P I.),
- 6 velkých tabulí (základní souhrnné informace o celé naučné stezce),
- 3 odpočívadla (stolky s lavicemi, odpadkové koše),
- turistická mapa jako propagační a informační materiál přímo pro turisty (počet není dosud znám, bude se odvíjet od ceny za kus).

Přesné ceny za jednotlivé produkty nejsou známy, neboť architektonické návrhy jejich vzhledu zatím vypracovány nebyly. Obec se bude s touto problematikou zabývat pravděpodobně začátkem roku 2008.

Jelikož naučná stezka bude téměř bezúdržbová (pouze několikrát do roka nutno zkontrolovat místa označená jako odpočívadla), vstupné se vybírat nebude, obec z ní nebude mít žádný zisk, proto zde nejsou potřebné přesné odhady v počtu návštěvníků. Z účetnictví OÚ Pozlovice bylo zjištěno, že v Pozlovicích je v době hlavní sezóny ubytováno průměrně 770 lidí a v Luhačovicích průměrně 2700 lidí včetně lázeňských hostů. Dovoluji si odhadnout, že naučnou stezku navštíví alespoň 30 % návštěvníků. Samozřejmě nemohu opomenout místní občany.

Mnohdy jako nejdůležitější část marketingové mixu se označuje propagace. Ta má za úkol dostat naučnou stezku do povědomí místních občanů, současných i potenciálních návštěvníků obce. Hlavním výstupem stezky bude mapa pro turisty, která bude sloužit i jako hlavní propagační materiál. V dnešní době existuje mnoho způsobů jak propagovat.

Jako základní bude zpráva o dokončení a případném slavnostním otevření stezky.

K tomu jsou velmi vhodné tiskové zprávy, které můžeme zveřejnit v následujících médiích, které jsou pro obec Pozlovice lehce dostupné:

- Zlínský deník,
- regionální televize Emurfilm,
- MF Dnes – regionální příloha Východní Morava,
- Luhačovické noviny,
- Pozlovický občasník,

- webové stránky obce Pozlovice a města Luhačovice,
- infokanal obce Pozlovice a města Luhačovice,
- server Ministerstva životního prostředí (aktuální seznam naučných stezek, zveřejňování je zdarma).

Následovně se bude řešit otázka kam umístit turistické mapy, aby byly lehce dostupné a nejlépe informovali o existenci stezky.

Vhodná místa pro umístění jsou:

- informačních centra a cestovní kanceláře v Pozlovicích a v Luhačovicích (Luhanka, Luha-info, Luhatour, Presburg),
- restaurační a rekreační zařízení,
- nabídky na veletrzích.

Obec Pozlovice se každoročně účastní několika veletrhů v Brně (Invex, Go, Region Tour), kde propaguje obec samotnou a rozvoj cestovního ruchu v ní. Proto se počítá se zařazením naučné stezky do propagačních materiálů obce i při této příležitosti.

Nejdůležitější však ze všech způsobů propagace je ústní sdělení. Je ale velmi důležité, aby se o stezce mluvilo pozitivně a aby se zvyšovala její oblíbenost. Hlavní úlohu zde mají místní občané a provozovatelé rekreačních a restauračních zařízení, neboť právě jejich doporučení má pro návštěvníky velkou váhu.

6.1.2 Analýza SWOT

V této analýze si ukážeme souhrnný přehled silných a slabých stránek, rozvojových příležitostí a ohrožení obcí, které se nacházejí na území naučné stezky. Analýza je zaměřena na cestovní ruch.

Silné stránky

- lázně Luhačovice jako hlavní lázeňské centrum ve Zlínském kraji a na Moravě,
- výhodná poloha přilehlých obcí u města Luhačovice, které má výbornou image a je hodnoceno velmi pozitivně,

- okolní krajina chráněná UNESCO – výrazná atraktivita pro různé cílové skupiny,
- neporušený ráz krajiny, velmi kvalitní přírodní a životní prostředí, které je vhodné pro rozvoj cestovního ruchu,
- existence Luhačovické přehrady na katastrálním území obce Pozlovice,
- velká chatová oblast v blízkosti přehrady,
- vysoká koncentrace ubytovacích a stravovacích služeb pro návštěvníky v katastru obce Pozlovice a města Luhačovice,
- velké procento turistů ubytovaných v hotelích třídy *** a ****,
- hustá síť značených turistických cest zvláště v oblasti navazující v CHKO Bílé Karpaty a Vizovických vrších,
- vysoká koncentrace turistů po celý rok (hlavně Pozlovice a Luhačovice),
- dle průzkumu 40 % Čechů vyhledává v Luhačovicích a Pozlovicích odpočinek, procházky a pobyt v přírodě,
- velký potenciál pro rozvoj služeb a produktů vázaných na lázeňství, relaxaci, zdraví a pobyt v přírodě,
- v obcích se vyskytují zchovalé tradiční stavby lidové vesnické a krajinné architektury (kříže, kapličky apod.), zapsané ve státním seznamu památkově chráněných objektů.

Slabé stránky

- problém úpadku oblasti Luhačovické přehrady (nekvalitní voda v nádrži, špatný stav infrastruktury, stagnace nebo úbytek v nabídkách služeb a atrakcí),
- rozpor aktivit v některých prostorech města Luhačovice a okolí (cykloturistika x pěší turisté; aktivity mladých x požadavek klidu hlavní lázeňské – starší klientely),
- problémy s parkováním, zejména v letní sezóně,

- špatná kvalita povrchů využívaných pro cykloturistiku (lesní cesty znehodnoceny díky vycházkám na koních),
- nízký podíl zahraničních klientů, postupné stárnutí zahraniční klientely,
- absence větší nabídky hotelů třídy **** zejména pro potřeby firemní a kongresové turistiky,
- chybí komplexní samostatný turistický portál města Luhačovice, obce Pozlovice a jejich okolí,
- problém s dostupností města Luhačovice, neboť chybí přímé napojení na dálniční systém a rychlostní silnice,
- poměrně rušná hlavní komunikace vedoucí středem města Luhačovice,
- malá nabídka atrakcí pro děti a rodiny s dětmi,
- špatná propojenost místních přírodních památek mezi jednotlivými obcemi,
- některé historické nebo přírodní památky neleží na turistických cestách, proto o nich chybí povědomí mezi turisty,
- špatná informovanost o historii a původu přírodních památek,
- neznalost místních občanů (především mladší generace) o historii místa.

Příležitosti

- pozvednutí historie a zajímavosti místa nejen mezi turisty, ale i místním obyvatelstvem,
- přilákání cílové skupiny návštěvníků (rodiny s dětmi, starší lidé) do lokality Pozlovice a okolí díky nové motivaci pěších výletů,
- udržení současných spokojených a pravidelných návštěvníků díky novým atrakcím (naučná stezka, realizace plánu na stavbu rozhledny na Komonci),
- upevnit vztah mezi lidmi a přírodou,
- pomocí propojení krajinných, architektonických a historických objektů zvýšit turistickou přitažlivost dané oblasti a tím přispět k lepšímu zviditelnění obcí,

- lepší využití ubytovacích a stravovacích zařízení,
- využití malebnosti krajiny pod ochranou UNESCO pro posílení image místa i celého regionu,
- vysoký podíl návštěvníků a turistů ze sousedních regionů (Ostravsko, Olomoucko, Brněnsko) díky kvalitnímu přírodnímu prostředí,
- rozvíjení cestovního ruchu zaměřený na relaxační turistiku a aktivity – pěší procházky, cykloturistiku, myslivost, sportovní rybolov a další,
- s rostoucí návštěvností klientů střední a vyšší třídy roste požadavek na větší luxus a kvalitu poskytovaných služeb, kterému je nutno se přizpůsobit,
- díky zvyšujícímu se věku lidí, kteří mají vedle výborné kondice, volného času i dostatek finančních prostředků, se předpokládá upřednostňování hotelů vyšších tříd,
- uvědomování si významu zdraví může do budoucna ovlivnit průběh dovolené – poroste poptávka po aktivní dovolené (pěší turistika hlavně pro starší generace), lázeňských pobytech,
- plán výstavby nové „Rekreační zóny na Luhačovické přehradě“ (možnost koupání v čisté vodě díky plánované výstavbě aquaparku).

Ohrožení

- riziko překročení únosné míry turistů a lázeňských hostů zejména v centrální části lázní Luhačovice,
- poškození image poklidného a příjemného lázeňského města Luhačovice a obce Pozlovice,
- riziko znečištění a devastování přírody a přírodních památek díky většímu přílivu turistů do krajiny,
- nedostatečná nabídka pro cílovou skupinu rodiny s dětmi a seniory může vést k úbytku klientely,

- úpadek rekreační lokality Pozlovice – Luhačovická přehrada (špatná nabídka služeb, nekvalitní voda v nádrži, zdevastovaná infrastruktura, absence aktivit a atrakcí),
- nízká míra spolupráce v rámci společných marketingových aktivit města Luhačovice a okolí,
- plán výstavby velmi vysokého napětí 2 x 110 kV na trase Slušovice – Slavičín, které by mělo vést v okolí naučné stezky a tím by silně narušilo ráz krajiny.

[27]

6.2 Cílové skupiny

Volba nejpřitažlivějších cílových skupin a segmentace zákazníků je velmi důležitá. V rámci studie lze počítat s cílovými skupinami, které vycházejí jednak z řad současných návštěvníků obce, ale především by měly být osloveny i nové skupiny vyhledávající podobné využití volného času v jiných regionech a v zahraničí.

Jako hlavní cílové skupiny jsem zvolila:

- tuzemští a zahraniční lázeňští hosté (hlavně střední vrstva obyvatel se zájmem o odpočinek a relaxaci),
- rodiny s dětmi (víkendové i týdenní pobyty),
- obyvatelé blízkých aglomerací,
- místní občané.

Tuzemští a zahraniční lázeňští hosté

Lázeňští hosté tvoří nejsilnější cílovou skupinu, a to zejména střední a starší vrstva obyvatel. Jsou převážně velmi aktivní a vedle léčebných kúr se chtějí bavit a poznat okolí. Většina z nich touží prožít večery plné hudby a zábavy, neboť pobyt v lázních považují za dovolenou. Proto vycházky do přírody v průběhu dne jsou ideální pro relaxaci a seznamování se s okolní přírodou. Dokazuje to i Marketingová strategie města Luhačovice, která ukázala, že 40 % Čechů vyhledává v Luhačovicích odpočinek, procházky a pobyt v přírodě. Vyšlo také najevo, že mezi zahraničními turisty je velmi populární poznávací turistika, pro jejíž účely je naučná stezka naprosto ideální.

Rodiny s dětmi

Tato cílová skupina je zde zastoupena v malé míře, ale musíme jí věnovat též pozornost. Mladé rodiny vyhledávají pro své dovolené či výlety především zábavu pro děti. Naučná stezka s historickým podkladem zavede děti nejen do čisté přírody, ale zároveň jim poskytne dobrodružství např. v dobývání pokladu, který si na Starém Světlově ukryly před dávnými časy chamtiví loupežníci.

Dále sem budou patřit prarodiče s malými dětmi, kteří si často berou vnoučata na dovolenou. Jako starší lidé převážně vyhledávají klid a relaxaci, prospěšné pro jejich zdraví, které jim i dětem procházka přírodou může nabídnout. Navíc lázně Luhačovice a přilehlou obec Pozlovice v minulosti mnoho z nich navštívilo, protože větší podniky měly v této oblasti své rekreační zařízení (převážně před rokem 1989) a proto se sem rádi vrací. Avšak je potřeba jim nabídnout něco nového.

Obyvatelé blízkých aglomerací

Touto skupinou mám na mysli především návštěvníky, kteří do Luhačovic a Pozlovic přijíždějí z přilehlých měst. Touha po klidu, relaxaci a čistém ovzduší se stává stále častěji jejich prioritou a to převážně o víkendech. Někteří z nich mají dokonce v okolí Luhačovické přehrady své chaty, které jim slouží jako útočiště před rušnými městy.

Místní občané

Zájem občanů obce Pozlovice a okolních obcí bude pro naučnou stezku taky velmi významný. Nejen že místní občané budou stezku využívat jako námět pro odpolední procházky, ale budou také šířit v ústním podání její existenci a propagovat ji.

Velký význam naučné stezky vidím i pro Základní školu Pozlovice. Pomůže dětem se lépe seznámit s okolím, ve kterém vyrůstají a to především z pohledu historického.

6.3 Aktivity a služby dostupné pro návštěvníky NS

6.3.1 Ubytovací služby

Pro potřeby výše definovaných cílových skupin je v obci Pozlovice a městě Luhačovice nabízeno ubytování všech kategorií. Pro náročnější klientelu by mělo být nabízeno ubyto-

vání evropského standardu (hotely třídy *** a ****), pro méně náročné turisty pak ubytování v ubytovnách, kempech a hotelích s nižší úrovní nabízených služeb. Další velmi častou možností je ubytování v soukromí s různou kvalitou vybavení.

Struktura ubytovacích služeb:

- hotely,
- penziony a ubytování v soukromí,
- ubytovny,
- kempy,
- chaty a rekreační chalupy.

Stav ubytovacích služeb v obci Pozlovice a Ludkovice je uveden v tabulce (Tab. 1). Výčet města Luhačovice zde uveden není, neboť nabídka je velmi pestrá a jsou zde zastoupeny všechny úrovně ubytování, včetně ubytování v soukromí. Naopak obce Provodov a Horní Lhota ubytování neposkytují

Tab. 1. Současný stav ubytovacích služeb v obci Pozlovice a Ludkovice

Obec	Typ zařízení	Název
Pozlovice	hotel	Adamantino
Pozlovice	hotel	Niva I.
Pozlovice	hotel	Niva II.
Pozlovice	hotel	Ogar
Pozlovice	hotel	Pohoda
Pozlovice	hotel	Vega
Pozlovice	penzion	Vyhliídka
Pozlovice	penzion	Jas
Pozlovice	penzion	Sedmikráska
Ludkovice	ubytovna	Rekreační chata
Pozlovice	ubytovna	Rybářská chata
Pozlovice	ubytovna	Sportovní areál Golf
Pozlovice	kemp	Autokemp Luhačovice

Zdroj [vlastní]

Jak je zřejmé, v oblasti se nachází dostatek ubytovacích zařízení všeho druhu, které návštěvníci mohou využít. Další nabídku tvoří i ubytování v soukromí, které má v obci Pozlovice a městě Luhačovice též velký potenciál.

6.3.2 Stravovací služby

Do studie jsou zařazena především zařízení poskytující kompletní stravovací služby, rychlá občerstvení, bufety, hostince a ostatní zařízení typu vinárna, kavárna a cukrárna.

Struktura stravovacích zařízení

- restaurace – podávání teplých jídel po celý den,
- pohostinství – podávání teplých jídel omezené nebo žádné,
- rychlé občerstvení – vinárny, kavárny, cukrárny.

Město Luhačovice nabízí turistům širokou škálu stravovacích služeb, od menších bufetů až po luxusní restaurace. Nabídka zbývajících obcí je uvedena v tabulce (Tab. 2).

Tab. 2. Současný stav stravovacích služeb na katastru obce Ludkovice, Horní Lhota, Podhradí, Pozlovice, Provodov a Řetechov.

Obec	Typ zařízení	Název
Pozlovice	restaurace	Koliba U Černého psa
Pozlovice	restaurace	Restaurace Adamantino
Pozlovice	restaurace	Restaurace Jas
Pozlovice	restaurace	Restaurace Pohoda
Pozlovice	restaurace	Restaurace v kempu
Pozlovice	restaurace	Restaurace Vyhlídka
Pozlovice	restaurace	Restaurace Vega
Pozlovice	restaurace	Valašský šenk Ogar
Horní Lhota	hostinec	Pohostinství
Ludkovice	hostinec	Hospoda
Podhradí	hostinec	Hospůdka pod Světlovem
Pozlovice	hostinec	U zlaté kopačky
Pozlovice	hostinec	Hostinec U Krajčů
Provodov	hostinec	Hospoda
Provodov	hostinec	Hostinec na Maleniskách
Řetechov	hostinec	U dubového stolu
Pozlovice	bufet	Bufet na Rybářské chatě
Pozlovice	bufet	Občerstvení Střelnice
Pozlovice	cukrárna	Cukrárna Anička
Pozlovice	cukrárna	Cukrárna Lázeňské oplatky
Pozlovice	kavárna	Kavárna Josef Bíla
Pozlovice	kavárna	Kavárna U Sedlářů
Ludkovice	bar	Bar U Vavrušů
Pozlovice	bar	Snack bar Adamantino
Pozlovice	bar	Bar Vyhlídka

Zdroj [vlastní]

Pro potřebu naučné stezky je nabídka stravovacích zařízení dostačující. Potřeba rozšiřovat tuto síť zde není, neboť pěší turisté jsou většinou vybaveni vlastními zásobami, proto se uspokojí jen s rychlým občerstvením. Většina lázeňských hostů má ve svém pobytu zahr-

nutu i stravu, takže se nepředpokládá vysoká poptávka po stravovacích zařízení typu restaurace. V době hlavní sezóny navíc provozovatelé zařízení prodlužují své otevírací doby, čímž návštěvníkům vycházejí vstříc.

6.3.3 Doprava

Tato kapitola je určena dopravní infrastruktuře. Obecně celý Mikroregion Luhačovské Zálesí má vybudovanou dostatečnou silniční infrastrukturu, která zaručuje bezproblémovou dostupnost všech obcí mikroregionu. Dopravní síť je doplněna řadou parkovacích ploch, která je ovšem hlavně v letních měsících nedostatečná. Také zde chybí přímé napojení města Luhačovice na dálniční síť.

Podle průzkumu, které poskytuje Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu města Luhačovice, je nejčastější způsob dopravy všech návštěvníků do tohoto města vlastním automobilem. Druhé místo patří linkovým autobusům a na konci je doprava železniční, která má v Luhačovicích konečnou stanici. Avšak mezi domácími a zahraničními návštěvníky jsou rozdíly. Zatímco většina Čechů přijela vlastním autem a ne autobusem, mezi zahraničními turisty byl právě způsob autobusové dopravy nejpopulárnější. Vysvětlení můžeme najít ve skutečnosti, že tuzemští hosté jezdí do Luhačovic spíše na individuální léčebné či relaxační pobyty a volí tedy individuální způsob dopravy. Zahraniční turisté přijíždějí do regionu nejen za zdravím, ale také za poznáním a volí tedy častěji hromadné organizované autokarové zájezdy. [27]

Nástupním místem naučné stezky bude střed obce Pozlovice. Návštěvníci se zde mohou dostat osobní či autobusovou dopravou. Pro první variantu se ve středu obce se nachází menší parkovací plocha, kterou turisté mohou využít. Místní autobusovou dopravu zde zajišťuje firma ČSAD Vsetín, a. s., která se stará o co nejčastější spojení města Luhačovice a okolních obcí. Tato městská hromadná doprava je velmi využívána nejen občany, ale i návštěvníky, proto je možné se z Luhačovic do Pozlovic a zpět se dostat téměř každou hodinu. Trasa je většinou prodloužena až do obce Podhradí nebo do městské části Řetechov. V letních měsících je posilováno spojení mezi městem Luhačovicemi a Luhačovickou přehradou. Jízdní řády se nacházejí na každé autobusové zastávce.

Celkový počet autobusových zastávek v obcích, kudy naučná stezka vede, je 15.

Jejich rozložení je následující:

- obec Horní Lhota (dvě zastávky, střed a konec obce),
- obec Ludkovice (dvě zastávky v obci, třetí v její přilehlé části Pradlisko),
- město Luhačovice (mnoho stanic, avšak v místech naučné stezky pouze 3 – dvě v části Jestřábí a Pražská čtvrť, jedna v městské části Řetechov),
- obec Podhradí (jedná zastávka),
- obec Pozlovice (celkový počet tři podle jednotlivých částí obce: dolní konec, střed, horní konec),
- obec Provodov (tři zastávky podél obce).

V každé obci je tedy možné stezku přerušit a pokračovat do cíle autobusem. Autobusové spojení ve všech obcích je také přímo napojeno na krajské město Zlín.

6.3.4 Informační služby

Poskytování informací návštěvníkům obce Pozlovice a okolí je základní podmínkou úspěchu cestovního ruchu. Nabízené informace také plní funkci propagační, a proto by měly být obsahově jednotné a dodávané z určitého centra, které by se staralo o jejich aktualizaci. Jako nejčastějším zdrojem informací jsou právě informační centra. Aby bylo dosaženo optimálního stavu informovanosti návštěvníků, měla by tato centra splňovat následující požadavky:

- poskytovat aktualizovaný seznam stravovacích a ubytovacích zařízení, které by měli vzájemně spolupracovat,
- nabízet seznam poskytovaných služeb v dané lokalitě,
- poskytovat zajímavosti nejen z města Luhačovice, obce Pozlovice, ale i z celého mikroregionu včetně informací o probíhajících akcích,
- možnost zakoupení mapy s vyznačenými turistickými cestami,
- podrobné informace o dopravní situaci nejlépe v celém regionu (jízdní řády),
- vybavit i obecní úřady propagačními a informačními materiály o dané oblasti,

- podávání všech informační materiálů zdarma,
- informace o Mikroregionu Luhačovské Zálesí.

Oficiální Informační systém Mikroregionu Luhačovské Zálesí, s mapovým serverem a informace lze nalézt na adrese www.luhacovske-zalesi.cz. Zde také najdeme odkazy na internetové stránky jednotlivých obcí, které obsahují též turistické informace.

Informační centra v Luhačovicích:

- Luha-info – městské informační středisko,
- Luhanka – informace a cestovní kancelář Lázní Luhačovice,
- CK Presburg,
- Ogar – konzulát Valašského království.

V obci Pozlovice tuto funkci plní obecní úřad, který má většinu propagačním materiálů k dispozici a poskytuje je zdarma.

Další informační službou jsou mapy Mikroregionu Luhačovské Zálesí, které se nacházejí v jednotlivých obcích. Jedná se o velké dřevěné stojany s tabulemi, na kterých se zobrazuje mapový plán celého mikroregionu a tím poskytnuty základní informace pro návštěvníky. Avšak chybí existence těchto tabulí u významných turistických cílů či objektů a na větších autobusových zastávkách.

Ostatní služby

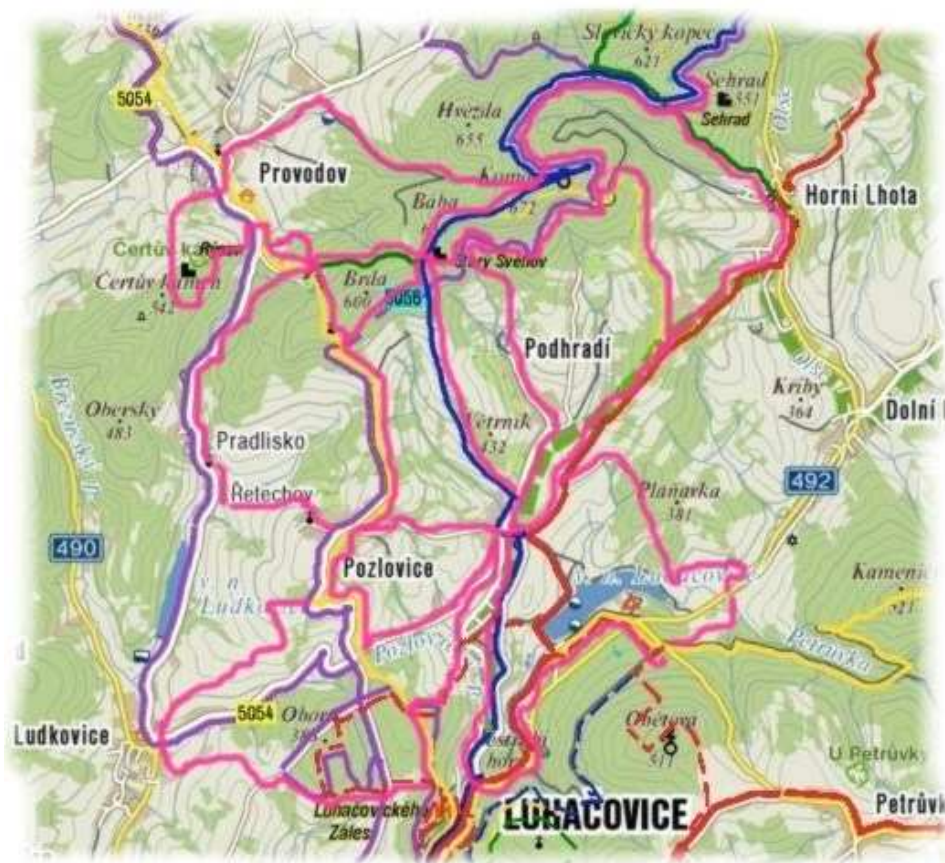
V dané lokalitě jsou v dobré míře zastoupeny i ostatní služby:

- obchody s potravinami,
- banky, směnárny,
- taxi,
- lékárny a místo první pomoci,
- sportovní zařízení,
- zábavné a kulturní zařízení.

6.4 Návrh naučné stezky „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“

Odvození názvu této naučné stezky bylo již uvedeno v předchozích kapitolách, tedy od zříceniny hradu Starý Světlov a jeho okolí, které se pyšní velkou nabídkou přírodních objektů všeho druhu.

Naučná stezka má celkem 6 různým tras, které jsou vzájemně propojeny do jedné sítě a v celkovém součtu dosahují délky 67,18 km. Na obrázku (Obr. 12.) je zvýrazněna různou barvou.

Obr.12. Mapové znázornění naučné stezky.

Zdroj [24, kresba vlastní]

Všechny trasy naučné stezky jsou naplánovány tak, že jejich začátek i konec je sveden do centra obce Pozlovice, kde se nachází altán s posezením. Zde bude také umístěna informační tabule o naučné stezce. V rámci Mikroregionu Luhačovské Zálesí se zde již nachází jedna z informačních map, které jsou umístěny v každé jeho členské obci.

U jednotlivých objektů naučné stezky se budou nacházet též stojany s menšími tabulemi, které budou informovat o historii místa, nebo pomocí bájí a pověstí vysvětlovat jeho původ či název. V naučné stezce jsou zvýrazněny hlavní objekty, ale podél se nachází i několik staveb lidové architektury, které jsou zapsány na seznamu památek.

Popis jednotlivých tras naučné stezky je uveden v tabulkách (Tab. 3. – Tab. 8.).

Tab. 3. Popis trasy č. 1

Trasa č. 1: délka 10,28 km; středně náročná	
Km	Popis úseku
0,00	Pozlovice – centrum obce
1,53	Podhradí – Turecký kříž v Máčalově humně, Jeřáb Oskeruše
1,93	Podhradí – sirný pramen, lidově zvaný „Sirčena“
3,46	Podhradí – studánka Sojsínka
4,02	Podhradí – zřícenina hradu Starý Světlov
5,07	Provodov – poutní místo Malenisko, kostel Panny Marie Sněžné
5,80	Provodov – pramen Svatý František
7,56	Ludkovice – část Pradlisko
8,76	Řetečov – střed obce, pověst Hořící peníze na Řetečově
9,67	Řetečov – pověst Strašidlo u Kuželů
10,28	Pozlovice – centrum obce

Zdroj [vlastní]

Tab. 4. Popis trasy č. 2

Trasa č. 2: délka 10,29 km; středně náročná	
Km	Popis úseku
0,00	Pozlovice – centrum obce
1,20	Pozlovice – Hotel Vega (okruh Vega)
4,88	Provodov – vrch Komonec (vyhlídka)
5,90	Podhradí – zřícenina hradu Starý Světlov
8,77	Řetečov – křižovatka
10,29	Pozlovice – centrum obce

Zdroj [vlastní]

Tab. 5. Popis trasy č. 3

Trasa č. 3: délka 13,57 km; náročná trasa	
Km	Popis úseku
0,00	Pozlovice – centrum obce
1,52	Řetečov – křižovatka
3,97	Provodov – poutní místo Malenisko, kostel Panny Marie Sněžné
4,47	Provodov – skála Mlčáčka
5,67	Provodov – zřícenina hradu Rýsov
5,83	Provodov – Čertův kámen (skalní útvar)
6,97	Provodov – střed obce
9,38	Provodov – Skalisko Bártkovo (skalní útvar)
9,88	Provodov – vrch Komonec (vyhlídka)
11,10	Podhradí – zřícenina hradu Starý Světlov
13,57	Pozlovice – centrum obce (přes Větrník)

Zdroj [vlastní]

Tab. 6. Popis trasy č. 4

Trasa č. 4: délka 9,60 km; nízká náročnost	
Km	Popis úseku
0,00	Pozlovice – centrum obce
1,34	Pozlovice – Koryta (pozlovické paseky)
1,83	Pozlovice – památný kříž U Zbojníčka
2,64	Pozlovice – Luhačovická přehrada
3,90	Pozlovice – Martincův mlýn, Čadův mlýn (chatová oblast)
7,22	Luhačovice – Jestřabí (podél Luhačovické přehrady)
9,60	Pozlovice – centrum obce

Zdroj [vlastní]

Tab. 7. Popis trasy č. 5

Trasa č. 5: délka 10,59 km; středně náročná	
Km	Popis úseku
0,00	Pozlovice – centrum obce
1,15	Pozlovice – fotbalové hřiště, okruh D. Jurkoviče
2,07	Pozlovice – Nad Pražskou čtvrtí (okruh D. Jurkoviče)
3,25	Luhačovice – Jezírko lásky (vrch Obora)
5,51	Ludkovice – střed obce (přes Horní Dvůr)
6,13	Ludkovice – Chrástka (starý hřbitov)
8,71	Pozlovice – kopec Hlinné (U Starého kříže)
10,59	Pozlovice – centrum obce

Zdroj [vlastní]

Tab. 8. Popis trasy č. 6

Trasa č. 6: délka 12,85 km; náročná trasa	
Km	Popis úseku
0,00	Pozlovice – centrum obce
1,85	Pozlovice – vrch Větrník (rozhled do krajiny)
3,05	Podhradí – studánka Sojsínka
3,62	Podhradí – zřícenina hradu Starý Světlov
4,64	Provodov – vrch Komonec (vyhlídka)
7,10	Horní Lhota – Slavický kopec, lidově zvaný Slavičák
8,11	Horní Lhota – zřícenina hradu Sehrad
9,70	Horní Lhota – střed obce (kostel sv. Diviše)
11,65	Pozlovice – Hotel Vega
12,85	Pozlovice – centrum obce

Zdroj [vlastní]

Informační tabule

Jak bylo výše uvedeno, součástí naučné stezky bude 18 informačních tabulí o rozměru 2 x 1 m, umístěných u každé přírodní památky. Obsah se bude skládat z bájí a pověstí, které se vztahují k danému místu tak, aby návštěvníci získali informace o původu místa či jeho názvu. Jako zdroj budou využity publikace pana Františka Müllera, který se sběrem místních bájí a pověstí zabýval. Rozsáhlejší texty bude nutno zestručnit a upravit do lehce čitelné podoby. Ve spolupráci se Základní školou Pozlovice by tabule mohly být doplněny

o kresby dětí. Ukázky obsahu informačních tabulí, které budou umístěny přímo u přírodní památky, najdeme v příloze č. P II.

Součástí naučné stezky by mohla být i rozhledna na Komonci. Tato další přírodní atraktivita by naučnou stezku velmi zpestřila a podpořila její význam. Realizace stavby by prospěla nejen obci Pozlovice a lázním Luhačovice, ale i celému mikroregionu.

Rozhledna KOMONEC

Jednou z aktivit Mikroregionu Luhačovské Zálesí je postavit rozhlednu na vrcholu Komonec o výšce 672,3 m. n. m., který se nachází severně od Luhačovic, na katastru obce Provodov. Vybudování rozhledny na Komonci není nová myšlenka. Již v roce 1934 zde byla postavena dřevěná stavba, jenž plnila vyhlídkovou funkci až do padesátých let minulého století. Nová uvažovaná stavba se nachází jen několik málo metrů od této stavby.

Podle nedávných studií bude z rozhledny impozantní výhled. Na východní straně umožní rozhledna pohled přes Bílé Karpaty až k Jeseníkům a Nízkým Tatrám. Za příznivého počasí bude možno shlédnout na straně západní Dolnomoravský úval s Pálavou, výjimečně se rýsující Alpy, Hornomoravský úval se Chřibí. Investorem novostavby je mikroregion Luhačovské Zálesí. Zpracovatelem dokumentace je firma GISArch studio, s. r. o. Luhačovice. Ob-

Obr. 13. Návrh rozhledny na Komonci. Zdroj [25]

jekt rozhledny je teprve v plánech a její případná realizace závisí na potřebných dotacích, jelikož vlastní stavba je nákladná. Kvůli stavbě bude potřeba upravit 180 m² terénu. Pravděpodobná cena rozhledny je 5.870.000 ,-- Kč (bez DPH).

Návrh samotné rozhledny (Obr. 13.) vznikl ze soutěže, které se mohli zúčastnit studenti fakulty architektury a fakulty pozemního stavitelství (ČVUT, VUT v Brně). Zadavatelem byla firma GISArch, která si stanovila své podmínky a kritéria. Stavba musela respektovat výšku okolní vzrostlé zeleně 25 m, neměla by narušit ráz krajiny. Objekt měl být navržen

bezúdržbově, bez povinností stálé údržby. Stavba by měla být jednoduchá, efektivní, účelová a ekonomická. Jednotčí komise pro vyhodnocení výsledků zasedla dne 18. prosince 2003 v budově Obecního úřadu v Pozlovicích. 1. místo bylo přiděleno Přemyslu Bahenskému (stavební fakulta ČVUT v Praze).

6.5 Návrh technického řešení

Po konzultaci s paní starostkou obce Pozlovice nebude naučná stezka s největší pravděpodobností značena celá. Doznačeny budou jen úseky, kde doposud žádná turistická cesta nevedla. Tato problematika bude prokonzultována s Klubem českých turistů, který má značení turistických cest v této oblasti na starosti. Celkový úsek na doznačení tras je o délce 23,71 km (Tab. 9).

Tab. 9. Úseky pro doznačení tras naučné stezky

Úseky pro doznačení naučné stezky o celkové délce 23,71 km	
Km	Popis úseku
4,02	Pozlovice (centrum obce) – Podhradí (Turecký kříž, sirný pramen, studánka Sojsínka, zřícenina hradu Starý Světlov)
0,94	Podhradí (rozcestník od hradu) – Řetechov (napojení na žlutou turistickou trasu)
1,52	Řetechov (křižovatka) – Pozlovice (centrum obce)
0,97	Podhradí (okruh Vega) – Provodov (vrch Komonec, vyhlídka)
5,75	Provodov (Maleniska) – skála Mlčačka – zřícenina hradu Rýsov – Čertův kámen – střed obce – Skalisko Bártkovo – vrch Komonec
4,18	Pozlovice (centrum obce) – Koryta – U Zbojníčka – Luhačovická přehrada - Martincův mlýn – Čadův mlýn
4,45	Luhačovice (Jezírko lásky) – Ludkovice (Horní Dvůr – střed obce – Chrástka) - Pozlovice (kopec Hlinné)
1,88	Pozlovice: kopec Hlinné (U Starého kříže) – centrum obce

Zdroj [vlastní]

Zpracování mapy

Hlavním průvodcem a zároveň propagačním materiálem naučné stezky „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“ bude skládací turistická mapa. Odborné zpracování bude zadáno firmě Shocart, spol. s r. o., která patří mezi největší kartografická vydavatelství v ČR. Tato společnost se zabývá tvorbou, vydavatelskou a nakladatelskou činností v oboru užité kartografie, reklamní grafiky, zakázkové výroby propagačních tiskovin. Svou velkou nabídkou služeb splňuje všechny požadavky, které jsou pro naučnou stezku potřebné. Obec Pozlovice již dříve využila služeb této firmy a s výsledkem práce byla spokojena. Dle ceníku firmy Shocart, zveřejněného na webových stránkách, by se měla cena za jednu mapu pohybovat kolem 200 Kč za kus.

Obsah mapy bude následující:

- turistická mapa dané oblasti, kde budou zakresleny jednotlivé trasy naučné stezky (s vyznačením významných míst, informačních tabulí a odpočívadel),
- slovní popis jednotlivých tras, včetně délky, náročnosti,
- možnosti stravování či občerstvení v průběhu stezky,
- obrázková dokumentace k vybraným objektům a jejich stručný popis,
- seznam informačních center.

6.6 Návrh řešení a umístění odpočívadel

Odpočívadlem se rozumí místo, kde si návštěvníci, neboli pěší turisté, mohou odpočinout při své túře, pojíst zásoby jídla, strávit zde určitou dobu, která by měla být co nejpříjemnější a v souladu s okolní přírodou. Nesmí chybět ani informovanost o místě, kde se nachází a kudy si mohou dále naplánovat svoji cestu. Proto součástí každého takového místa by měly být lavice, stoly, přístřešek, odpadkový koš a mapa.

Mezi hlavní zásady pro navržení odpočívadel patří:

- dostupnost místa pro technickou údržbu,
- atraktivita místa (památky, výhledy do krajiny, přírodní krásy krajiny,...)

Soupis navrhovaných odpočívadel:

- vrch Komonec (místo vyhlídky),

- zřícenina hradu Starý Světlov,
- zřícenina hradu Rysov.

Konkrétní návrhy typů přístřešků (Obr. 14.) a (Obr. 15.) splňují požadavky, kladené na odpočívadla umístěné v přírodě. První typ vyniká svou architekturou a ozdobnou řezbou. Druhý typ přístřešku je však vhodnější z otázky vandalismu a to díky pevnější konstrukci stolku a lavek.

Obr. 14. Návrh odpočívadla, typ A.

Zdroj [26]

Obr. 15. Návrh odpočívadla, typ B.

Zdroj [26]

Při jejich tvorbě bylo přihlédnuto k typické architektuře Luhačovského Zálesí, především pak k rázu Jurkovičových staveb. Veškeré přístřešky, stoly, lavice i informační tabule musí být pevně zakotveny do základů, aby bylo ztíženo jejich odcizení a co nejlépe odolávali vandalismu. Konstrukce by měla být z tvrdého dřeva, chráněna nátěry proti rychlému stárnutí.

6.7 Způsoby financování naučné stezky

Jak již bylo zmíněno v části teoretické, obec Pozlovice se rozhoduje mezi dvěma variantami financování tohoto díla.

Operační program Životní prostředí

Priority celé České republiky v oblasti životního prostředí jsou v první řadě dány závazky k Evropské Unii (dále jen EU). Jejich porušení, spojené s následujícími sankcemi, by znamenalo zastavení finančních podpor z fondů EU a dalších finančních postihů. Proto vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí tento program, který je v souladu s reformou politiky soudržnosti Evropských společenství pro programové období 2007 – 2013. Globálním cílem prioritní osy 6 Operačního programu Životního prostředí pro toto období je zastavení poklesu biodiverzity, zvýšení ekologické stability krajiny a celkové zlepšování stavu přírody. Dotovat se bude i mimo jiné budování naučných stezek. K dispozici jsou téměř dvě miliardy korun. Podpora v rámci prioritní osy 6 bude poskytována z prostředků ERDF (Evropský fond regionálního rozvoje) s maximální hranicí do 85 % celkových způsobilých veřejných výdajů u projektů předkládaných veřejnými subjekty. Finanční účast příjemce podpory na spolufinancování projektu je požadována ve výši min. 10 % z celkových nákladů projektu. U žadatelů organizačních složek státu a příspěvkových organizací zřízených státem lze za vlastní zdroje považovat prostředky hrazené z příslušné kapitoly Státního rozpočtu. Žádost je však nutné podat do 31. ledna 2008, což znamená, že do tohoto data by musela být vypracována kompletní dokumentace včetně finančního ocenění celé infrastruktury, potřebně pro naučnou stezku.

Státní fond životního prostředí uvedl 3. září 2007 do ostrého provozu i zelenou linku pro žadatele o dotace z tohoto programu. Profesionálně vyškolení pracovníci zde pomáhají a radí při zpracování žádostí o dotaci v případě nejasností. Z hlediska využití tohoto programu mám pochyby, neboť podání žádostí do konce ledna roku 2008 by bylo pro obec

Pozlovice pravděpodobně časově náročné. V současné době se totiž zabývá problematikou výstavby chodníků podél hlavní komunikace. Další možností získání finančních prostředků je program Podpora obnovy venkova.

Podpora obnovy venkova

Program Podpora obnovy venkova je minimálně od roku 2004 každoročně vyhlašován Ministerstvem pro místní rozvoj v rámci regionální politiky, jak již bylo popsáno v teoretické části. MMR vyhlašuje pro každý rok zásady a vymezuje příjemce podpory z tohoto programu. Pro rok 2007 se budoucí příjemci mohli zařadit do tří dotačních titulů.

Obce Pozlovice se týkal dotační titul č. 2, který účastníky vymezoval následovně:

- účastníkem je obec do 3000 obyvatel (nikoli např. obcí zřízená právnická osoba),
- svazek obcí, který je registrován v souladu se zákonem o obcích, a to pouze v případě, že akce zasahuje do katastrálního území více obcí.

Podpora je poskytována formou dotace, která může dosahovat až do výše 70 % celkové výše skutečně vynaložených přímých nákladů akce. Dolní limit možné dotace na jednu akci činí 50 tis. Kč. Horní limit možné dotace na jednu akci činí 500 tis. Kč.

Dotační titul č. 2 byl však specifikován tím, že bylo nutno zapojit děti či mládež do celé akce. Přesný název je „Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci“.

Podporovány by měly být akce (např. úprava veřejných prostranství, rekonstrukce nebo vybudování zařízení pro volnočasové aktivity jako jsou hřiště, cyklostezky, bruslařské dráhy, naučné stezky, apod.), na jejichž výběru a přípravě se prokazatelně budou podílet děti a mládež.

Pokud tato vymezení přetrvávají v podobném duchu i pro rok 2008, obec Pozlovice by neměla problém se splněním těchto kritérií, neboť by do realizace naučné stezky mohla zapojit i její příspěvkovou organizace, kterou je Základní škola Pozlovice.

Děti by se mohly do programu zapojit například svými kresbami, které by se použili pro doplnění informačních tabulí či propagačních materiálů o naučné stezce. V rámci výtvarné výchovy by bylo dětem zadáno nakreslit např. historické postavičky k daným bájím či pověstem, představu o hradech a pokladech, zlých čertech a podobně.

Následně by bylo do jejich vyučovacích osnov (předmět přírodověda) zařazeno povědomí o obsahu a významu naučné stezky.

Z hlediska realizace by byl tento způsob dotování naučné stezky více pravděpodobný. Otázkou však zůstává, jak budou vypadat Zásady programu pro poskytování dotací v roce 2008, které doposud nebyly vyhlášeny. Na informacích MMR mně bylo sděleno, aby obec sledovala webové stránky MMR, na kterých jsou všechny programy včetně veškerých informací uveřejněny.

6.8 Očekávané dopady

Většinou každý projekt se potýká s klady a zápory, pro někoho skvělý nápad může představovat pro jiného plýtvání finančních prostředků či ztrátu času. Jinak tomu není ani u naučné stezky. Její realizací můžeme očekávat níže uvedené dopady.

Očekávané kladné dopady:

- zvýšení atraktivnosti místa,
- přilákání nových návštěvníků do obce a tím zvýšení úrovně cestovního ruchu,
- díky novým hostům lepší využití ubytovacích a stravovacích zařízení,
- seznámení nejen hostů, ale i místních lidí (především dětí a mládeže) s historickými a přírodními památkami, které se v okolí nachází,
- upevnění vztahu lidí s přírodou a uvědomění si, jak je důležité o nich pečovat a chránit ji.

Negativní dopady naučné stezky:

- zvýšení přílivů lidí do přírody, což může vést k jejímu znečištění odpadky,
- rušení lesní zvěře hlučnými turisty (především dětmi),
- odpočinková místa jako cíl vandalů (znehodnocení infrastruktury naučné stezky).

ZÁVĚR

Jedním z cílů Mikroregionu Luhačovské Zálesí a tedy i obce Pozlovice je přilákat co nejvíce turistů do oblasti, čímž toto území dosáhne většího příjmu z cestovního ruchu a nižší míry nezaměstnanosti. Důležitou roli zde hrají samotné lázně Luhačovice, které zajišťují neustálou přítomnost hostů bez vyvíjení dalšího úsilí. Podnikatelské subjekty (restaurace, hotely) se také snaží vytvářet podmínky pro celoroční zvýšení atraktivity místa (například v umožňování sportovního a kulturního vyžití). Obecně řečeno, obce musí nabídnout návštěvníkům různé nové atraktivity ke zvýšení návštěvnosti, k zajištění dobré reprezentace a povědomí u široké veřejnosti. Takovou atraktivitu představuje i naučná stezka, která by společně s rozhlednou na Komonci přiliv turistů přímo zaručovala. Bohužel společný projekt by byl finančně velmi náročný, proto se obec Pozlovice rozhodla začít s vybudováním naučné stezky samotné.

Cílem mé bakalářské práce bylo navrhnout jednotlivé trasy naučné stezky tak, aby byla možná jejich realizace a zároveň byly turisticky zajímavé pro dané cílové skupiny. Ve studii bylo provedeno i zhodnocení ubytovacích a stravovacích služeb, návrh umístění odpočívadel. Ten není obsáhlý díky dostatečnému množství pro občerstvení v podobě hostinců, které se v dané lokalitě nachází.

K vyznačení naučné stezky bude nutná spolupráce s Klubem českých turistů, kteří se postarají o doznačení turistických cest tak, aby vznikla jedna naučná síť turistických tras. Návrh a odborné zpracování mapy jako informačního a propagačního materiálu bude přidělen firmě Shocart, se kterou již obec v minulosti spolupracovala. K propagaci a rozšíření povědomí o naučné stezce bude využito především místních médií. Předpokládám, že důležitou roli bude mít i ústní podání místních občanů. Proto je důležité, aby se o stezce mluvilo kladně. Získání finančních prostředků navrhuji pomocí programu Podpora obnovy venkova, který je vyhlašován Ministerstvem pro místní rozvoj a který budování naučných stezek podporuje.

Věřím, že Studie naučné stezky „Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem“ přispěje k uvědomění si značného přirozeného potenciálu daného území v oblasti rozvoje cestovního ruchu nejen se zaměřením na lázeňství a turistiku, ale i na využití geografické, ekologické a historické hodnoty území obce Pozlovice.

RESUME

Pozlovice is a small village, situated near by beautiful spa Luhačovice, in the area of mikroregion Luhačovské Zálesí. This mikroregion's main aim is to improve a tourist trade, because its symbols are recreation, spa and lovely nature. Almost everybody from the visitors at a spa wants to take a walk in this area, therefore is here quite a lot of tourist paths, but most of them are concentrate in territory of Luhačovice. Problem is that so many historical and natural monuments are in Pozlovice and its area.

The purpose of my thesis is to create a proposal of a natural trail, what will join beauties of nature the following area: municipalities Pozlovice, Podhradí, Provodov, Horní Lhota. Ludkovice, Luhačovice city and its part called Řetechov. The nature trail is called "Folk tales and fable from the area around Starý Světlov Castle", because the main point is a ruin of this old castle. First, I had to study for my work all folk tales from this location as well as a map. The next point of study this nature trail contains a situation analysis, including a marketing mix (product, price, place and promotion) and SWOT analysis (strengths, weaknesses, opportunities and threats of company). Next part is setting a target groups and their characteristic (domestic and foreign visitors at a spa, families with children, agglomerations people and locals). Following I wrote up all services available for a visitors of nature trail (accommodation services, catering establishment, transport and information services). Now I knew all real information, so I suggest the 6 separate paths for a nature trail. Every path is possible to combine with another one. Almost every path is in a medium-level, because of mountains and its length is about 10 km (total length is 67,18 km). A part of nature trail are 18 information board, what will be consist a history of the place, folk tales or fable, situated near by natural monuments. For having a rest I suggested the three places, equipped with seats, small tables, cover and bins. Their amount is sufficient, because there are a lot of pubs for having the refreshment. The main output for the nature trail will be a tourist map like an informative and advertising material for the visitors. Map processing will be ordered to a Shocart company. The municipality Pozlovice wants to receive a grant from the government. So there are two ways how to finance the nature trail. The first way is to get money from the program called "Operational programme of Environment", what is published by Ministry of the Environment in the Czech Republic. The second way is from the Ministry of local development, what issued

a program called Recovery of countryside program. I suppose this program is for the municipality Pozlovice better, because getting money from this one is more probable.

I believe, that Study of the nature trail called „Folk tales and fable from the area around Starý Světlov Castle“ will contribute by awareness of natural assets of this location. I hope it will lead to improvement of tourism in the municipality of Pozlovice as well as in the all area of Mikroregion Luhačovské Zálesí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MORRISON, A. M. Marketing pohostinství a cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Victoria publishing, a. s., 1995. ISBN 80-85605-90-2.
- [2] *Marketingový mix – jeho rozbor, možnosti využití a problémy*: [online], [2005-6-21]. Dostupný z WWW:
<<http://marketing.robernemec.com/marketingovy-mix-rozbor>>
- [3] JANEČKOVÁ, L., VAŠÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, spol. s. r. o., 1999. 178 s. ISBN 80-7169-750-8.
- [4] *Fondy Evropské unie: strukturální fondy*: [online]. [cit. 2006-02-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/rps/swot-analyza>>
- [5] *Středoevropské centrum pro finance a management, SWOT analýza*: [online]. [cit. 2007-10-12]. Dostupná z WWW: <<http://www.finance-management.cz/080-vypisPojmu.php?X=SWOT+analyza&IdPojPass=59>>
- [6] *Wikipedie, otevřená encyklopedie*: [online]. [cit. 2007-10-12]. Dostupná z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/SWOT>>
- [7] KUNEŠOVÁ, E., NEDVĚDOVÁ, A. *Technika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada a. s., 1992. 208 s. ISBN 80-85623-32-3.
- [8] *Wikipedie, otevřená encyklopedie, turistika*: [online]. [cit. 2007-10-22]. Dostupná z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Turistika>>
- [9] *Wikipedie, otevřená encyklopedie, turistická značka*: [online]. [cit. 2007-10-22]. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Turistick%C3%A1_zna%C4%8Dka>
- [10] *Klub českých turistů*: [online]. [2007-10-22]. Dostupné z WWW:
<<http://www.kct.cz/?oid=10180&PHPSESSID=85996fc3c0e6c3d73c8271c73a5ad32f>>
- [11] *Wikipedie, otevřená encyklopedie, naučná stezka*: [online]. [cit. 2007-10-25]. Dostupná z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Nau%C4%8Dn%C3%A1_stezka>

- [12] *Wikipedie, otevřená encyklopedie, mapa*: [online]. [cit. 2007-10-25]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Mapa>>
- [13] *Operační program Životního prostředí*: [online]. [cit. 2007-11-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz>>
- [14] *Ministerstvo pro místní rozvoj*: [online]. [cit. 2007-11-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/index.php?show=001024003013004>>
- [15] *Luhačovské Zálesí*: [online]. [cit. 2007-11-17]. Dostupné z WWW: <[http://www.luhacovske-zalesi.cz/index.php?ID=110\(7714\)](http://www.luhacovske-zalesi.cz/index.php?ID=110(7714))>
- [16] *Obec Pozlovice*: [online]. [cit. 2007-11-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.pozlovice.cz/obec/php>>
- [17] *Wikipedie, otevřená encyklopedie, obec*: [online]. [cit. 2007-11-18]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec>>
- [18] *Lázně Luhačovice*: [online]. [cit. 2007-11-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.luhacovice.com/luhacovice>>
- [19] MÜLLER, F. *Luhačovicko. Místní a pomístní jména v dějinách a pověstech. III.* svazek. Luhačovice: Atelier IM, 2004. 285 s. ISBN 90-85948-55-9.
- [20] *Obec Podhradí*: [online]. [cit. 2007-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.obec-podhradi.cz/info.htm>>
- [21] *Provodov, poutní místo Malenisko*: [online]. [cit. 2007-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.ado.cz/poutni/provodov/provodov.htm>>
- [22] *Obec Ludkovice*: [online]. [cit. 2007-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.ludkovice.cz>>
- [23] *Obec Horní Lhota*: [online]. [cit. 2007-11-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.horni-lhota.cz>>
- [24] *Seznam: internetový vyhledávač, mapy Pozlovice*: [online]. [cit. 2007-11-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.mapy.cz/#st=s@sss=1@ssq=Pozlovice@@>>

- [25] GISArch studio, s. r. o. *Rozhledna Komonec – oznámení o záměru*. Luhačovice: 2003. Zakázkové číslo 200300211. Bez ISBN.
- [26] MORESPOL, s. r. o., GISArch studio, s. r. o., REGION 2000 plus, o. p. s.: *Studie rozvoje cykloturistiky v mikroregionu Luhačovické Zálesí – návrh cyklotrasy mikroregionu*. CD. 2002. Bez ISBN.
- [27] ARC Mikulov, s. r. o. *Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu města Luhačovice ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu TO Zlínsko*. 2006. Bez ISBN.
- [28] MÜLLER, F. *Báje a pověsti z kraje mezi Starým a Novým Světlovem*. 1. vyd. Gottwaldov: Grafia, n. p., Brno, 1968. Bez ISBN.
- [29] MÜLLER, F. *Báje a pověsti z kraje pod Starým Světlovem I*. 1. vyd. Gottwaldov: Grafia, n. p., Brno, 1968. Bez ISBN.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
Tj.	To je
Apod.	A podobně
Tzv.	Tak zvaně
Atd.	A tak dále
Např.	Například
KČT	Klub českých turistů
ČR	Česká republika
NS	Naučná stezka
Kč	Korun českých
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NUTS 2	Statistické územní jednotky Evropské unie
EU	Evropská unie
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
CHKO	Chráněná krajinná oblast
UNESCO	United Nations Education, Scientific and Cultural Organization
OSN	Organizace spojených národů
OÚ	Obecní úřad

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Mřížka SWOT analýzy.....	14
Obr. 2. Logo KČT	20
Obr. 3. Značení naučné stezky.	21
Obr. 4. Wallpaper Luhačovické Zálesí.....	27
Obr. 5. Luhačovická přehrada	28
Obr. 6. Kostel sv. Martina v Pozlovicích	28
Obr. 7. Zřícenina hradu Starý Světlov 1	32
Obr. 8. Zřícenina hradu Starý Světlov 2.....	32
Obr. 9. Poutní místo Malenisko	33
Obr. 10. Zřícenina hradu Rýsov	33
Obr. 11. Mapa území pro naučnou stezku.....	35
Obr. 12. Mapové znázornění naučné stezky.....	50
Obr. 13. Návrh rozhledny na Komonci	54
Obr. 14. Návrh odpočívadla, typ A	57
Obr. 15. Návrh odpočívadla, typ B.....	57

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Současný stav ubytovacích služeb v obci Pozlovice a Ludkovice.....	44
Tab. 2. Současný stav stravovacích služeb na katastru obce Ludkovice, Horní Lhota, Podhradí, Pozlovice, Provodov a Řetechov.....	46
Tab. 3. Popis trasy č. 1.....	51
Tab. 4. Popis trasy č. 2.....	51
Tab. 5. Popis trasy č. 3.....	52
Tab. 6. Popis trasy č. 4.....	52
Tab. 7. Popis trasy č. 5.....	53
Tab. 8. Popis trasy č. 6.....	53
Tab. 9. Úseky pro doznačení tras naučné stezky	55

SEZNAM PŘÍLOH

P I Seznam informačních bodů NS

P II Ukázky obsahu informačních tabulí

PŘÍLOHA P I: SEZNAM INFORMAČNÍCH BODŮ NS

Informační tabule č.	Umístění	Název	Trasa č.
1	Podhradí – „Mácalovo humno“	Turecký kříž Kateriny Zvarovské	1
2	Podhradí	Studánka „Sojsínka“	1, 6
3	Podhradí – zřícenina hradu Starý Světlov	Loupežníci na hradě Světlově a jejich poklady	1, 2, 3, 6
4	Provodov – poutní místo Malenisko	Kostel na Maleniskách	1, 3
5	Řetečov – hostinec „U Dubového stolu“	Hořící peníze na Řetečově	1
6	Řetečov – Pozlovice (kaštany)	Strašidlo u Kuželů	1, 2, 3
7	Provodov – les pod Malenisky	Černokněžník u Mlčačky	3
8	Provodov – zřícenina hradu Rysov	Vrchy „Oberské“ a „Rysov“	3
9	Provodov – Čertův kámen	O Čertovém kameni	3
10	Provodov – Skalisko Bártkovo	Divoženky „U Bártka“	3
11	Pozlovice – nad Luhačovickou přehradou	„U Zbojníčka“ aned „O Statečné mlynářce“	4
12	Pozlovice – Martincův mlýn	Vodník zvarovský	4
13	Pozlovice – Čadův mlýn	Prokletý mlýn	4
14	Luhačovice – Jestřabí, soutok potoků	O Vodanovi v Luhačovicích	4
15	Luhačovice - Obora	Jezírko lásky	5
16	Pozlovice – kopec Hlinné	U Starého kříže (Bezhlavý rytíř na koni)	5
17	Horní Lhota – Slavický kopec	Slavický kopec	6
18	Horní Lhota – zřícenina hradu Sehrad	Sehrad	6

PŘÍLOHA P II: UKÁZKY OBSAHU INFORMAČNÍCH TABULÍ

Studánka „Sojsínka“ u Podhradí

Nedaleko zříceniny hradu Starého Světlova se nachází studánka „Sojsínka“. O jejím původu vypravují staří lidé tuto pověst...

„Šak je tomu už moc dávno. Nikdo to ani neví, kdy to bylo. Na hradě měli pěknú céru. Enom jí ženicha dovézt. Ale ona na svatbu nemyslela. Měla veliké trápeňá se svú nemocú naměsíčnú. Ve dně byla načisto zdravá, ale v noci, dyž svítíl měsíc, vylézala z postele a lozila po střeše. Snád ju ten měsíc k sobě přitahováł, alebo ju tak ohlúpil, že nevěděla ani co dělá. Tak polehúčku chodila po střeše jak po zemi. Mockrát ju tam viděl hlídač malým okénkem ze strážnéj komůrky, ale mlčál, aby pána svojího nezarmútil. Ani na tú princeznu sa neodvážil zavolat. A dobře tak. Na náměsíčnú sa nesmí křičat, aby sa neprobudila.

Až jednúc ju tam uviděl mladý uhlíř. Ani sám nevěděł, co ho z lesa táhlo k hradu. Snád také ten měsíček. Byl jak ve vidění, dyž sa podíval hore. Poznál komtesu v dlúhej, bíléj noční košuli. Tančila po střeše, a dyž už byla na samém kraju, zakřičel na ňu:

Héj, co tam děláte v noci za hlúpoty? Lebo už ste na samém krajíčku!

Vtom sa tanečnica obudila a už letěla dolú... Naštěstí sa zachytila za košulu v křovisku nad hlubokým příkopem. Až tam sa za ňú dostál uhlíř. Dlího mu to trvalo, než ju polomrtvú vytáhl a na rukách vynésl na pevnú zem. Teprú včil věděł, že jeho vinú mohla byt princezna mrtvá. Všeci psi na hradním dvoře sa rozštěkali, dyž ju odnášál na cestu k hradní bráně.

V téj chvíli sa princezna na něho usmíla. Probudila sa u obuch láska. Co fčilěj? Ty si princezna a já enom uhlíř. Ty býváš na hradě a já v malučkěj chalúpečce. Ty si z panského rodu a já prachobyčenský uhlíř... Komtesa sa rozplakala. Věděla, že to nedopadne dobře, až ukáže maměnce svojího milého. A nedopadlo to dobře. Mama zpusila zhurta na céru: Nechaj byt uhlířa, ty hlúpá sojka!

A v téj chvíli sa proměnila nevěsta v sojku... Strakatý pták vyletěl oknem na hradní střechu a odtúď do hor. Na starém dubě ju uviděl panský hajný a ptáka zestřelil. Mrtvá sojka spadla zrovna do studénky pod stromem. Od téj doby sa téj studénce říká „Sojsínka.“

„U Zbojníčka“ neboli „O statečné mlynářce v Pozlovicích“

Stalo sa to před třemi sto léty. Byla válka. Zlý nepřítel z dalekých stepí sa dostal z Uher až k nám na Valachy a Slováky. Turci a Tataři. Neměli slitování ani s chudáky. Naši předkové před nimi prchali do hor i s dobyt看em, běda těm, kteří sa ukryli blízko svého obydlí. Turci měli oči jak ostřížl a jako dravci sa vrhali na své kořisti. Sta a sta mužů a žen, jinochů a děvčat odvlékli Turci do zajetí. Kdo sa jim bránil, zaplatil životem.

O této době povídá pantáta mynář ze Zvarového mlýna u Pozlovic:

„Tedy do ruk Turků padl i mynář Sedlář. Neutěkal před Tatarama, ostal doma. Se sekyrů chtěl bránit svůj mlýn. Ale Turci mlýn přepadli právě když si zdřímil a neměl čas skočit do komory pro pantok. Turci ho spůtali a už sa dom nevrátil. Dyž Turci z Pozlovic odtáhli, vracali sa utečenci z hor dom. Mynářka Sedlářova sa vrátila také, aj se svú malú cerušku. Mlýn našli vykradený, chlév vylúpený. Mynářka už pantátu neviděla. Čekala nadarmo a prožívala se svú Marušku smutné časy. Těžko sa ženě hospodařilo bez muža. Roky utěkaly. Obyvatelé světlovských hor a hrozenkovských kopanic měli už zničené domky v pořádku a o nepřítelovi nebylo nic počut. Až najednúc sa Turci přihnali znova. Našli cestu až do mlýna. Mynářka Sedlářova sa rozhodla, že ostane doma a sekyrú bude bránit svú majetek. Jedinú kravičku vyvedla z chléva a poslala s ňú Marušku do provodovských hor. Tam sa Turci nepustili. Sama sa zavřela ve mlýně a čekala na Turky. Čekala potichúčky u okénka. První Turek přišel. Rozhlédal sa chvílku po dvoře, vletěl do chléva a do sklepa, všechno prázdne. Zuřivě do všeho kopal a hnal sa ke dveřám do mlýna. Nadarmo sa do nich opíral a búchal do nich všeckú silú. Nepovolily. Dlího sa nerozmýšlal a skočil k malučkému oknu. Strčil hlavu a nahlédl do mlýnice. Bylo tam ticho tajak v hrobě. To mu nenapadlo, že u zdi stojí mlynářka se sekyrú v ruce. Dyž Turek píchl hlavu do mlýnice, mynářka mu hlavu jednu ranú urúbila. Hlava búchla na dřevěnú zem, tělo zatáhla dovnitř. Za chvílečku byl na dvoře druhý a skončil s hlavú ubúbnutú také.

Potém přišel třetí lúpežník. Šla s ním aj jakási ženská. Byl to z Uher zbojníček. Učil sa od Turků krast. Povídá po moravsku svojěj ženě: „Tady bude pěkná kravička, moja ženuška!“ Ale chlévec byl prázdny. Zbojníček uviděl okénko, ale mynářka neměla slitování. A ženuška na dvorku bědovala: „Jój, jój, jój, Janóšku mój! Sluboval si, že dostanu krávu a tys tu nechál bolavú svú hlavu!“ A pověst povídá, že pomohla muža pochovat mynářka, zavezly zbojníčka do hor, vykopaly mu hrob nad Zvarovým mlýnem a zasypaly malú mohylú. Nešťastnica dala tam svojimu mužovi postavit kříž a dlúho tam naříkala: „Ój kříž, ój kříž, ój kříž ukřižovaný, pod tebú leží Janíček babú zamordovaný...“

Rysov

Hrad Rysov stával na nejvyšším bodě skalnatého hřebenu u vsi Provodova v místech, kde je skalisko Čertův kámen.

Rysov vznikl patrně jako zeměpanský v druhé polovině 13. století, v době Přemysla Otakara II. Vlastní hrad tvořil palác s mohutnou válcovou věží, zabezpečený předhradím a příkopem. Zástavba hradu a dost možná i obvodové opevnění bylo ze dřeva. V pramenech se připomíná poprvé v r. 1368 jako středisko panství místních vladyků. Za husitských bouří se Rysova a všech hradů v této oblasti zmocnil Jan z Pernštejna, který jej prodal v r. 1436 Janu mladšímu Vojnovi z Litavy. Když poslední potomci litavských vladyků zemřeli, přešlo rysovské panství na krále Matyáše. Ten je v r. 1482 daroval Janu a Petru Mrakům z Noskova, kteří prodali tehdy už pustý hrad Rysov s okolními vesnicemi Vilému z Pernštejna. Rysov zanikl za česko-uherských válek. Dochoval se jen příkop, oddělující strmý vrchol ostrohu od polí, a náznaky hradeb a hradní budovy.

Nyní svým stářím i charakterem představuje ojedinělou památku svého druhu. Název Rysov se přenesl na místní kopec.

Čertův kámen

Přírodní památka Čertův kámen tvoří skalní útvar v lesním porostu na severovýchodním úbočí kopce Rysov (542, 3 m). Leží v nadmořské výšce 435 – 485 m, ve Vizovické vrchovině, asi 1 km jihozápadně od obce Provodov na katastrálním území obcí Provodov a Ludkovice.

Z geologického hlediska představuje Čertův kámen izolovaný výchoz mocných, strmě ukloněných lavic středně až hrubozrnného arkózového pískovce přecházejícího do polymiktního slepence luhačovických vrstev (střední eocén) zlínského souvrství račanské jednotky magurského příkrovu. Pískovec je zde složen hlavně ze křemenných a živcových zrn (muskovit je zastoupen říkce). Poměrně výrazné červenohnědé zbarvení pískovce je způsobeno vyšším obsahem druhotných oxidů železa. Valouny slepence jsou nejvíce tvořeny křemenem, dále křemencem (silicite), metamorfity, poměrně málo jsou v nich přítomny granitoidní vyvěřeliny. Drsnost povrchu skalního útvaru je způsobena tím, že Tvrdá křemenná zrna bývají při větrání vyrodována z okolních měkčích složek tvořících tyto horniny. Čertův kámen má délku 16 m, příčná šířka je mezi 9,5 – 13 m a na severovýchodní stěně dosahuje největší výšky 10,5 m. Tímto skalním útvarem zároveň končí celkové pozvolné klesání hřbetu Rýsova.

Do současné podoby byl tento skalní útvar vytvářen hlavně mrazovým zvětráváním podle podélných a příčných puklin mezivrstevních ploch. Predispozice puklin umožnila procesům chemického a mechanického zvětrávání detailní modelování této skály a tak se vytvořily skalní dutiny. Následně se tokem srážkové vody vyvinuly žlábkové škrapy mající hloubku do 30 cm a šířku do 25 cm. Na vrcholové plošince skály, která má délku 13 m a šířku mezi 2 – 4 m vzniklo asi 10 skalních míst, z nich největší má délku 64 cm při šířce 42 cm a hloubce od 17 do 44 cm.

V současné době je Čertův kámen vyhledávaným místem nejen turistů, ale i místních horolezců.

„O Čertovém kameni“ u Provodova

Obrovský balvan zvaný Čertův kámen na nás vykukuje již celá tisíciletí ze zarostlého lesa Rysova. Ještě zde nežil člověk, ale zčernalý balvan tu již byl.

Naše země tehdy stihla katastrofa. Země se třásla a praskala. Hory se bořily do hlubin a jiné se tvořily nad roklemi. Ničivá moc zběsilé přírody neznala pořádky, když hrom příšerně burácel a mračna vody padala z povětří na provodovské hory.

V této době povstalo skalisko na úbočí Rysova u Psodova. Již před dvaceti stoletími o něm věděli lidé. Byli to Keltové. Siláci a bojovníci. Pronikli tehdy ze staré Galie až do Podunají a odtud se dostaly ojedinělé jejich kmeny až k nám na Vizovské hory. Z rovin do hor je zahnal hlad. Tam níže v dolinách bylo již málo zvěře. Zato naše hory byly bohaté. Živobyti měli lovci divočáků dostatek. Jejich první rodina, usazení pod Rysovem, se rozrůstala...

Kdy vyhnuli první usedlíci na Rysově, nevíme. Zachovalo se nám jen několik zlatých penízků zvaných duhovky. Po odchodu Keltů k nám přišli od jihovýchodu Slované. Nastěhovali se do liduprázdného kraje. Na Rysově a na Oberském si postavili hrádky a obehnali je náspy a příkopy. Dodnes jsou v těchto místech viditelné. Povahou byli tito usedlíci tiší a mírumilovní. Uctívali mnoho bůžků. Jim zasvětili i skaliska v okolí Světlova. Na skalisku rasoenském se scházeli k pobožnosti. Na hranici dubového dříví kladli domácí zvířata, zvláště mladé býčky. Při obětních obřadech odprošovali boha Černoboha, od něhož pocházela smrt a všecka zloba a neštěstí. Báli se trestu za své špatné skutky. Také prosili své bohy o pomoc. Bohyni Živu vzývali o hojnou úrodu a boha Velesa prosili, aby jim chránil a rozmnožil stáda dobytka. Cítili též povinnost poděkovat bohům za teplé sluníčko, za krásnou přírodu i hojnost zvěře v horách. Dodnes je země na Rysově u obětního skalisko hluboko propálena a popelem zčernalá.

Když v pozdějších dobách se stali naši slovanští předkové křesťany, vyhýbali se těmto místům a strašili malé děti, aby tam nechodily. Že tam čert jejich předkům požíral býky a jalovice. Tato báje se zachovala u starých lidí dosud. Proto se také skalisko na Rysově nazývá dodnes „Čertovým kameňem“ nebo krátce „Čertákem“.